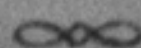
ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କ ବିରଚିତ

ଭୂତକେଳି

ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଅମୃତଲାଲ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଚତୁର୍ଥବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

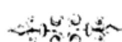

CALCUTTA
PRINTED AND PUBLISHED BY P. SIRCAR AT THE
ANGLO-SANSKRIT PRESS, 51, SANKARITOLA.
1916.

ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।

ଭୂ ତ କେ ଳି

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏଥି ଅନନ୍ତରେ ପରୀକ୍ଷିତ ନାମେ ରାଜା । ଶୁକମୁନି ପାଦତଳେ କଲେ ଦିବ୍ୟ ପୂଜା ।୧। ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଦେଲେ । ନବରତ୍ନମାଳା ନେଇ କଣ୍ଠେ ଲମ୍ବାଇଲେ ।୨। କୃତକୃତ୍ୟ ହୋଇଣ ବୋଲନ୍ତି ନୃପବର । ମହାଦେବ୍ତାବାନା ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କର ॥ ଭାଗବତ ଚରିତ୍ର କହିବା ଦିବ୍ୟ ବାଣୀ । ମହାପାପ ଖଣ୍ଡିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଥା ଶୁଣି ।୪। ଷୋଳସହସ୍ର ଗୋପୀଙ୍କି ଘେନି ଦାଶରଥି । ଗୋପ କ୍ରୀଡ଼ା ବିନୋଦ କଲେ ଯେ ଜଗତ୍ପତି ।୫। ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଘରେ ଯେ ରହିଲେ ବନମାଳୀ । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ କୃଷ୍ଣ କଲେ ଭୂତକେଳି ।୬। ଏହା ମୋତେ ଯଣପି କହିଲେ ମହାମୁନି । ମହାପାପ ଖଣ୍ଡିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଥା ଶୁଣି ।୭। ଶୁକମୁନି ବୋଲେ ପରୀକ୍ଷିତ ନୃପମଣି । ଯାହା ପୁଚ୍ଛା କଲ ତାହା ସାବଧାନେ ଶୁଣ ।୮। ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ଅଭିମନ୍ୟୁବଳା । ଗୋପକ୍ରୀଡ଼ା କଥା ଏ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାଳଲୀଳା ॥ ଆଉ ଅନ୍ୟ କଥା ଯେ ଅଛଇ ଅପ୍ରମେୟ । ଠିକଠିକକରି ତୋତେ କହିବା କଥାଏ ॥

ଏତେବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଦମ୍ବମୂଳେ ଥିଲେ । ଚାଟେ କୁମ୍ଭ ଘେନି
ସଖୀ ଯମୁନାକୁ ଗଲେ ॥ ସ୍ୱଧବାଙ୍କୁ ଚଞ୍ଚଳ ବୋଲନ୍ତି ବନମାଳୀ ।
ଆଜ ତୋର ଘରକୁ ଗୋ ଯିବୁଁ ନବବାଳୀ । ୧୨ । ସ୍ୱଧବା
ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ କେଉଁବେଳେ ଯିବ । ଅସ୍ତି ନାସ୍ତି ବାରତା
ଭଣ୍ଡିବୁ କହୁଥିବ । ୧୩ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶଶୀ ପାଞ୍ଚଘଡ଼ି-
ଠାରେ । ଅବଶ୍ୟ ଯେ ବଜାଉ କରିବୁଁ ତୋର ପୁରେ । ୧୪ ।
ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଗଞ୍ଜଡ଼ି ଗୋରେଶେଷ୍ଟେ ଥିବ ରତ୍ନ । ଶୁଭମନ୍ତ୍ର ହୋଇଣ
ପଲଙ୍କେ ଥିବୁ ଶୋଇ । ୧୫ । ଏହାଶୁଣି ସ୍ୱଧବା ଯେ ବେଗେ
ଚଳିଗଲା । ସାରଭୂମି ଘେନି ଘରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା । ୧୬ ।
ବେଳ ବୁଡ଼ି ରଜନୀ ହୋଇଲା ଘଡ଼ି ଛଅ । ବାହାର ହୋଇଲେ
ପ୍ରଭୁ ଶୁଭଲଗ୍ନ ଘେନି । ୧୭ । ବେଗରେ ଯେ ସ୍ୱଧବାଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ
କହୁଥିଲେ । ଆମ୍ଭେ ଭଣ୍ଡିବୁ ଯିବୁଁ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଗଲେ । ୧୮ ।
ଅମାବାସ୍ୟା ରଜନୀ ଯେ ସେ ଦିନ ଅଟଇ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଇଲା
ସ୍ୱଧବା ମୁଁ ଶୁଣି । ୧୯ । ମହାନିଶୀ ଅନ୍ଧାର ହୋଇବ ଏହି
କ୍ଷଣି । କେଉଁବେଳେ ଗୋଗୋଷ୍ଠକୁ ଯିବ ଗୋପାଳୁଣୀ । ୨୦ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣଥାଳିରେ ଅନ୍ନ ପୂରାଇ ଭୁଞ୍ଜିବେ । ବହନ କରିଣ ଗୋ
ବଢ଼ାଇଦିଅ ମୋତେ । ୨୧ । ଲଗାଡ଼ି କରିଣ ମୋତେ ଦିଅ
ଚନ୍ଦ୍ରାନନା । ଘଣ୍ଟୀ ଯେ ଘାଗୁଡ଼ି ମୋର କଟିର ବାଜେଣି । ୨୨ ।
ଶିକା ଯେ ବାନ୍ଧିଣି ବେଗେ ବାହାରେ ଥୋଇଣ । କବାଟକଣକୁ
ସଖୀ ଦେଇବାଡ଼ି ଆଣ । ୨୩ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ବଚନେ ସ୍ୱଧବା
ଚଳିଗଲା । ଲଗାଡ଼ି କରିଣ ସବୁ ବଢ଼ାଇଣ ଦେଲା । ୨୪ ।
ବଇଷ୍ଣବୀମାୟା ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭିଆଇଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ମନକୁ
ଭୁଲାଇ ବସାଇଲେ । ୨୫ । ଶରତର ହୋଇଣ ଗଉଡ଼ ଯାଏ
ଚଳି । ଘର ଛାଡ଼ି ସଖୀ ଗଲା ବାହୁବଳା ଚଳି । ୨୬ । ସ୍ୱଧବାକୁ
ବୋଲେ ଦର୍ପୀ ଘରକୁ ନ ଯାଅ । ଅନ୍ଧାରସାଇରେ ଦର୍ପୀ ବାହା-
ରରେ ଥାଅ । ୨୭ । ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ତୁ ଗୋ ଗୋପରେ କୁଞ୍ଜିକା

ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ଦେଖିଲେ ତୋତେ କନ୍ଦର୍ପ ଲୋଭ । ୨୮ । ଶାଶୁ ସେ
ନଣନ୍ଦ ତୋତେ ନ ସହନ୍ତି ହାଲେ । ଦୋଷଚାରିଣୀ ବୋଲି ବାଦ
ଲଗାଇବେ ବଳେ । ୨୯ । ମୋହ ବୋଲ କରି ସ୍ୱାମୀ ସରକୁ
ଲେ ଯାଅ । କବାଟ ଦେଲିଣ ଗୋ ପଲଙ୍କେ ଶୋଇଥାଅ । ୩୦ ।
ତାହାର ମନେ ଏତେକ ଉଣ୍ଠି ଝଟିଲା । କୃଷ୍ଣ ଦକା ଅନ୍ତରେ
ଗୋଟଗୋଟେ ଚଳିଗଲା । ୩୧ । ସ୍ୱାମୀ ଘରେ ଯେ ପଶିଲେ
ତାହା ଶୁଣି । କେଉଟୁଡ଼ା କବାଟ ଦେଲିଲେ ଗୋପାଳୁଣୀ । ୩୨ ।
ରତ୍ନପାଶେ ଜଳୁଛି ସୁବର୍ଣ୍ଣଦୀପାବଳୀ । ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଯାଇଁ
ପଡ଼ିଗଲେ ବାଳୀ । ୩୩ । ଏହି ସମୟରେ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କ ବଳା ।
ସହି ନ ପାରିଲେ ଯେ ଅନଙ୍ଗମହାଜ୍ୱାଳା । ୩୦ । ସ୍ୱାମୀବାମନ୍ଦିରେ
ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ଶ୍ରୀପତି । ତେତେବେଳେ ହୋଇଅଛି ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟ
ରାତି । ୩୫ । ରଙ୍ଗଣୀକୁସୁମ ବେଢ଼ା କୁଞ୍ଚିତ କୁନ୍ତଳ । ବିହଙ୍ଗ
ମୂରତି ଚାଳପରେ ଝଟକିଲ । ୩୬ । ଧରନ୍ତି ମୋହନବେଣୁ ବାମ-
କରେ ଧରି । କବାଟରେ ହସ୍ତ ଯେ ମାଇଲେ ନରହରି । ୩୭ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ତାହା ସ୍ୱାମୀ ଯେ ଶୁଣି । ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତିଲେ
କରଇ ଗୋପାଳୁଣୀ । ୩୮ । ସ୍ୱାମୀ ବୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ ଅଇଲେ
ବାହାରେ । କବାଟରେ ହାତ ମାରି ଡାକୁଛନ୍ତି ମୋତେ । ୩୯ ।
ଉଅରିଣ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଗଲା ମୋତେ ଛାଡ଼ି । କେମନ୍ତ କରିଣ ମୁଁ
କବାଟ ଦେବି ଫେଡ଼ି । ୪୦ । ବାହୁଡ଼ା ପାଇଲେ ମୋ ନଣନ୍ଦ
ପାପୀ ସାଶୁ । ଏହିକ୍ଷଣି ଗୋଳ ଯେ କରିବ ହାଟ ଦାଣ୍ଡ । ୪୧ ।
ମରଣକୁ ଲାଜ ଯେ ହୋଇବ ଗଲୁ କଥା । ଆପଣାକୁ ହିଂସାର
ଲୋକରେ ଲଜ୍ଜା କଥା । ୪୨ । ଉପାୟ କରିଣ ମୁଁ ଯେ ବାହୁଡ଼ାଇ
ଦେବି । ଭାଷାରେ ଭୁଲାଇ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିବି । ୪୩ । ବଚ-
ନରେ ତର୍ଷି ମୋତେ ନ ପାରିବେ ହରି । ନ ଜାଣିଲ ପ୍ରାୟେକ
କହିବ କଥା ଗୂଢ଼ି । ୪୪ । ଏତେ ମତେ ପ୍ରଭୁ ଯେବେ କନ୍ଦର୍ପ
ମୋହ । ଭଗତ ହୋଇଲେ ଯଜ୍ଞେ ଦେଲେ ଦେବ ଦେହ । ୪୫ ।

ଏମନ୍ତ ଚିନ୍ତି ରାଧା ଉଠିଣ ବସିଲେ । ଗଳା ଯେ ଶଙ୍ଖାର ଦେଇ
ଗିରେ ଭାସିଲେ । ୪୬ । ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତାର କରନ୍ତି କୁଶୀ-
କେଶ । କୋପେ ରାଧିକା ପଲଙ୍କୁ ଉଠିବା ପ୍ରକାଶ । ୪୭ । ଆମ୍ଭେ
ଅଇଲୁଁ କୋଇଣ ଜାଣିଲେ ସେ ବାଳୀ । ମନେ ଚିନ୍ତୁଛ ମୁଁ
କରିବ ସୁଖେ କେଳି । ୪୮ । ଏତେ ବୋଲି ଜଗନ୍ନାଥେ ମନର
ଉଲ୍ଲାସେ । ପୁଣିହିଁ ଶ୍ରୀହସ୍ତ ନେଇ ମାଇଲେ କବାଟେ । ୪୯ ।
ରାଧିକା ବୋଇଲେ ରେ କାହିଁର ଚୋର ଜଣ । କେବଣ ପାମର
ମୋ କବାଟେ ହସ୍ତ ଦେଲା । ୫୦ । ଘମର ଘରକୁ ମୃତ୍ୟୁ ଆସିଅଛି
ମାଗି । ନୂଆ ଚନ୍ଦ୍ରଆଲ ମୋ ଉଆସ ଅଛି ଜଗି । ୫୧ । ଚୋର
ବୋଲି ଗୋଳ କଲେ ଲଗେଇବ ବାଟ । ଏବ୍ରଷଣି ଜାଣିଲେ
ହୋଇବ ମୁଣ୍ଡକାଟ । ୫୨ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଗୋଳ ନ କର
ସୁନ୍ଦରୀ । ମୁହିଁ ଯେ ମାଧବ ଆସିଅଛି ଦଣ୍ଡେ କରି । ୫୩ । ରାଧିକା
ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ, ହୋଇଲୁ କି ବାଇ । ବସନ୍ତ କୋକିଳକୁ
ମାଧବ ବୋଲି କହି । ୫୪ । ଆମ୍ଭ ବନ ଭଇଁ ବୈଶାଖ ଯେ
ହୁଅନ୍ତା । ବସନ୍ତ-କୋକିଳ ବନେ କେଳି କରୁଥାନ୍ତା । ୫୫ ।
ଆଜବନେ ବସନ୍ତ ଅଇଲା ଅବା କାହିଁ । କୋଇଲି ହୋଇଣ ତୁ
ମନୁଷ୍ୟଭାଷା କହି । ୫୬ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ରାଧା ନୁହଇ
ଏମନ୍ତ । ଆମ୍ଭେ କିସ କହିଲୁ ତୁ ବୁଝିଲୁ କେମନ୍ତ । ୫୭ । ନୁହଇ
ଯେ କୋକିଳ ମୁଁ କହୁଅଛି ତୋତେ । ଚକ୍ରଧର ବନେ ବଲ
ମଦନ ଆରତେ । ୫୮ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ହୋଇଲୁ
କି ବାଇ । କୁଲାଳମାନଙ୍କୁ କିନା ଚକ୍ର ବୋଲି କହି । ୫୯ । ତୁ
ଯେବେ କୁଲାଳଜାତ ଅଟୁରେ ବର୍ବର । ଭଣାବାଲେ ଦର୍ଶାଇ
ଅଇଲୁ ମୋର ପୁର । ୬୦ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ରାଧା ନ କର
ତୁ ଛନ୍ଦା । ନୁହଇ କୁଲାଳ ମୁଁ ଯେ ଧରଣୀଧରନ୍ତା । ୬୧ । ରାଧିକା
ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ହୋଇଲୁ କି ବାଇ । ଧରଣୀଧରନ୍ତା କୋଇ
ବାସୁକିକି କହି । ୬୨ । ଜବଖଣ୍ଡ ମେଦନୀ ଯେ ଶିରିରେ ବହିଲା ।

ତେବେତ୍ରେ ବଡ଼ ସ୍ନେହା କର୍ମା ଏଠାକୁ ଅଇଲି ।୬୩। ସେ ବେଳେ
କା ଦଳସ୍ତ କରନ୍ତା ଏତେବେଳେ । ନବଖଣ୍ଡ ମେଦନୀ ଘଟନ୍ତା
ରସାତଳେ ।୬୪। ତୁ ଯେବେ ଧରଣୀଧର ବାସୁକି ଭଗ୍ନ ।
ସାତ ଗୋଟା ଫଣା ତୋର କାହିଁ ଅଛୁ କହ ।୬୫। ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ବୋଇଲେ ସାଧା ଶୁଣ ଗୋ ବଚନ । ବାସୁକି ନୁହଇ ମୁଁ
ଗୋ ସର୍ପଙ୍କ ସ୍ୱଜନ ।୬୬। ଅବ ଅନ୍ୟ କଥା ତୁ ଗୋ ପଚ୍ଛୁ
କାହିଁକି । ଖଗପତି ଦଜେ ବଲ ତୋହର ଚହ୍ନିକି ।୬୭। ସାଧିକା
ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ହୋଇଲୁ ବ ବାଇ । ଖଗପତି ବୋଲଣ ଯେ
ଗରୁଡ଼କୁ କହ ।୬୮। ପାଦଘାତେ ବସୁଧା କମ୍ପଇ ଥରହର ।
ଡେଣା ହସ୍ତାଇଲେ ଯେ କମ୍ପଇ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ।୬୯। ଯେବଣ ଗରୁଡ଼
ପାଦ ହୁଚ ପାତାଳ । ଅଲପ ଉଡ଼ନ୍ତେ କମ୍ପେ ଆକାଶମଣ୍ଡଳ ॥
ନବଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଅଟଇ ତାର ଥଣ୍ଟ । ସତୁରି ସହସ୍ର ଯୋଜନ
ତା ପିଠି ମୋଟ ।୭୧। ସବୁ ପକ୍ଷିଙ୍କର ସେ ଅଟଇ ନୃପସାଇଁ ।
ବିନତାନନ୍ଦନ ଯେ ରମ୍ୟକଦ୍ୱୀପେ ଥାଇ ।୭୨। ନାସ୍ୱଯୁଣ ଚନ୍ଦ୍ର-
ନରେ ଥାଇ ଯୋଗବଳେ । ସେ ହଂସ ଦଳସ୍ତ କଲା ଏତେ ବେଳା-
କାଳେ ।୭୩। ଖଗପତି ବୋଲି ମୋତେ ଭଣ୍ଡି ଲେଉଛୁ ଅବା ।
ଗରୁଡ଼ ବୋଲଣ ଯେ କେମନ୍ତେ ପ୍ରତେ ଯିବା ୭୪। ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ । ନୁହଇ ଗରୁଡ଼ ମୁଁ ପ୍ରତକ୍ଷେ
ଅଟେ ହରି ।୭୫। ସାଧିକା ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ହୋଇଲୁ ବ
ବାଇ । ମର୍କଟମାନଙ୍କୁ ସିନା ହରି ବୋଲି କହ ।୭୬। ଯେହୁଁ
କପିମାନଙ୍କୁ ଦନ୍ତେ କଲେ ଶଙ୍କୀ । ଜାଣ୍ଟିକ ହନୁମନ୍ତ ଧ୍ୱଂସିଲା
ଲଙ୍କା ।୭୭। ସାତସିନ୍ଧୁ ଡେଇଁ ଗଲା ସୀତାସତୀ ପାଇ । ସେ
ବାନରମାନଙ୍କୁଟି ହରି ବୋଲି କହୁ ।୭୮। କଥାରେ ଭୁଲାଇ
ସାଧା ଭାଙ୍ଗିଲେକ ଅଣ୍ଟ । ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇଣ ରହିଲେ ନନ୍ଦସୁତ ॥
କହି କହି ମନରେ ଲାଗିଲା ଗରୁ ବାଥା । ଜଡ଼ ପ୍ରାୟେ ରହିଲେ
ସେ ନ କହଇ କଥା ।୮୦। ମନେ ମନେ ବିଚାର କରନ୍ତି

ତନୁପାଣି । ସ୍ନିଗ୍ଧ ଗୋଷ୍ଠୀ ଛାଡ଼ିଲୁ ମୁଁ ନ ପାଇଲି ଭଣି । ୮୧ ।
କେମନ୍ତେ ଏହାଙ୍କୁ ମୁହିଁ କରିବଇଁ ବୋଧ । କହୁଁ କହୁଁ ରଜନୀ
ହୋଇଲା ଅସି ଅର୍ଦ୍ଧ । ୮୨ । ପୁଣି ହରି କହନ୍ତି ଯୁବତୀର ଏତେ ମାୟା ।
ହଜନ୍ତି ହୋଇଲେ ଅବା କରିପାରେ ଦୟା । ୮୩ । ଏତେ ବୋଲି
ଜଗନ୍ନାଥ ମନେ ଚିନ୍ତାକରି । ସ୍ୱାଧ୍ୱିକାକୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଗୋ
ହବ୍ୟ ନାରୀ । ୮୪ । ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଆଶା କରିଅଛୁ ତୋତେ ।
କେଶ କର ଯୋଡ଼ୁ ଅଛୁ ଦୟାକର ମୋତେ । ୮୫ । ମଦନ
ଆରତେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଛରମାଗି । ଚରଣ ଧରୁଛୁ ତୋର ରଖ
ପ୍ରାଣସଖି । ୮୬ । ତୁ ଯେବେ କବାଟ ଫେଡ଼ ନ ଦେବୁ ଉଦ୍ଧତ ।
ଛଣ୍ଡିଯିବ ଜୀବନ ଗଲା କହୁଅଛୁ ସତ୍ୟ । ୮୭ । ମଦନ ଆରତେ ପ୍ରଭୁ
କ୍ରୋଧଭର ହୋଇ । ବେଢ଼ି ନୟନକୁ ଲୀର ଯାଉଅଛୁ ବହି । ୮୮ ।
ଏହା ଶୁଣି ସ୍ୱାଧ୍ୱିକା ବେଗେ ପଲଙ୍କୁ ଉଠିଲେ । ହଳିଲା କବାଟ ଖଣ୍ଡା
ବେଗେ ଫେଡ଼ି ଦେଲେ । ୮୯ । ତାହାଦେଖି ହରଷ ହୋଇଲେ
ଯଦୁପତି । ଦରିଦ୍ର ପାଇଲା ଯେମନ୍ତେ କୁବେର ସମ୍ପତ୍ତି । ୯୦ ।
ମାୟାମୋହେ ସଂସାରକୁ ବାନ୍ଧି ଗଲା ଫିଟି । ଜନ୍ମଅନ୍ଧ ପାଇଲା ବ
ଲୋଚନ ଦୁଇଟି । ୯୧ । ପଲଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭୁ ବସେ କଲେ
ଯାଇଁ । ଠିକ ଠିକ ହସନ୍ତି ସ୍ୱାଧ୍ୱିକା ମୁଖ ଚାହିଁ । ୯୨ । ଆଲିଙ୍ଗନ
କରି ବୋଲନ୍ତି ପଦ୍ମଆଖି । ମୋତେ କପଟି ଏତେ ଦୁଃଖ ଦେଲୁ
ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ । ୯୩ । ସ୍ୱାଧ୍ୱିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣିଛ ହରି ।
ଖାନ୍ତ ଯେ କଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଛରନ୍ତରେ ଡରି । ୯୪ । ତୁମ୍ଭ ଅଭେଦ
କଥାରେ ନାହିଁ ମୋର ଭେଦ । ଦୋଷ୍ଟରଣି ବୋଲି ମୋତେ
ଦେଉଥାନ୍ତି ବାଦ । ୯୫ । ଗଞ୍ଜଣା ବଚନ ଶୁଣି କମ୍ପୁଥାଇ କାୟ ।
ଏହା ଅପବାଦକୁ ମୁଁ କରୁଥାଇ ଭୟ । ୯୬ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇ-
ଲେ ତୁଗୋ ଶୁଣ ପ୍ରାଣସଖି । ମୁହିଁ ଥିଲେ ସ୍ୱାଧ୍ୱା ତୋତେ କରୁ-
ଭୟ ନାହିଁ । ୯୭ । ସ୍ୱାଧ୍ୱିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗଦୀଶ ।
ଏହା ଜଣକରେ ତୁମ୍ଭେ କରିବଟି ବଶ । ୯୮ । ଏହା ଜଣକରେ ପ୍ରଭୁ

ନ ଭଜଇ ଦାସ୍ତି । ଏକା ସୁରତରେ କି ତୃପ୍ତ ନ ହୋଏ କାନ୍ତି । ୯୯ ।
ଏକା ପଦ୍ମଣ୍ଡରେ କି ଦୂରକୁ ହୋଏଁଯାଇ । ଏକା ନାବିକରେ କି
ସମୁଦ୍ର ପାର ହୋଇ । ୧୦୦ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସ୍ୱଧା ନ କର
ଗୋ ଭ୍ରାନ୍ତ । କ୍ଷଣକେ ହୋଇବୁଁ ଆମ୍ଭେ ଅନନ୍ତସୁରତ । ୧୦୧ ।
ଏଥିପାଇଁ ମନେ କୁ ଗୋ ନ କର ଶୋଚନା । ଥଗ ମୋତେ
ଅନଙ୍ଗବାଣକୁ ରକ୍ଷ କଳା । ୧୦୨ । ଏତେ ବୋଲି ସ୍ୱଧାଙ୍କୁ
ଘେନି ଭଗବାନ । କୋଳରେ ବସାଇ ମୁଖେ ଦଅନ୍ତିଚୁମ୍ବନ । ୧୦୩ ।
ଚଉଷଠି ବନ୍ଧରେ ହୋଇଲେ ବନ୍ଧ ରତ । ଯାଦେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ଭୁଜେ
ଉଡ଼ାଉଡ ହୋନ୍ତି । ୧୦୪ । ପିନ୍ଧିଲାବସନମାନ ହେଲା ଅସମ୍ଭାଳ ।
ପରିଶ୍ରମ ପାଇଣ ବହିଲ ଅଙ୍ଗଝାଳ । ୧୦୫ । ସ୍ୱଧା ସଙ୍ଗରେ
ପ୍ରଭୁ ରମିରଙ୍ଗେ ମିଶି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରତିଦସନ୍ତ ହୋଇଲାକ ଶଶୀ ॥
ନାନା ପରବନ୍ଧ ତୃପ୍ତି କଲେ ଦେବରାଜ । ତେବେ ଯାଇ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗୁ
ଖସିଲା ବ୍ରହ୍ମବୀଜ । ୧୦୭ । ସୁରତରେ ଅତି ସୁଖ ପାଇ ଦେବ
ହରି । ସେହି ପଲଙ୍କରେ ଶୋଇ ଗଲେ ଦଇତାରି । ୧୦୮ । ଶଶି-
ମୁଖି ସ୍ୱଧାକୁ କୋଳରେ ପୂରାଇଁ । ଯୋଗନିଦ୍ରା ଗଲେ ପ୍ରଭୁ
ଅଚେତନ ହୋଇ । ୧୦୯ । ବେଳରେ ରଜନୀ ଥାଇ ଥିଲା
ଦୁଇଘଡି । କୁଆଁତସା ଜଗିଲା କୁକ୍କୁଟ ଦେଲା ରଡି । ୧୧୦ ।
ସ୍ୱଧାକୁ ଘେନି ଶୋଇ ଗଲେ ମହାବାହୁ । ରଜନୀ ପାଇଲା ବୋଲି
ନ ଜାଣନ୍ତି ଆଉ । ୧୧୧ । ଏଥି ଅନନ୍ତରେ ତହିଁ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା
ସ୍ଥିତ । ଦୁଧଭାର ଘେନି ଗୋଷ୍ଠୁ ଆଇଲା ଗଉଡ । ୧୧୨ । ଆଙ୍ଗ-
ଭଙ୍ଗୀ ଗଲୁଥିବୁ ମନ୍ତ୍ରଗଜ ଚଣ୍ଡି । ମୁଣ୍ଡରେ ଖୋସିଛୁ ଖୋସା
ପୀତର କାଛେଣି । ୧୧୩ । ଫର ଫର ଲାଞ୍ଜି ତାର ଉଡ଼ଇ
ପଛରେ । ରଙ୍ଗମାଟି ବୋଳିଅଛୁ କାଛେଣି ଉପରେ । ୧୧୪ ।
ଖୋସା ରଚିତନା ଯେ ଶିରରେ ଅଛୁ ବେଢ଼ି । କୁଣ୍ଡ ଝୁଣ୍ଡ ବାଜଇ
କଟିରେ ବଙ୍କ ଘଣ୍ଟି । ୧୧୫ । ମନେ ଜାଣୁଥିଲା ମୋ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରଭୁ-
ରାଜ । କୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ଏକା ହୋଇ ଶୋଇଥାଏ ଲାଜ । ୧୧୬ ।

ତୁଟ ଏ ତାହାଙ୍କ ବନେ ଉଷସ୍ତ ଖାଇବ । ଯେସର୍ ପ୍ରକାରେ ମୋର
ସମ୍ପନ୍ନ ସରିବ । ୧୧୭ । ଏତେ ବୋଲି ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଅସୁଅଛୁ
ଧାଇଁ । ଅଙ୍ଗଶପ୍ତ ହୋଇ ଝାଳ ଯାଉଅଛି ବହି । ୧୧୮ । ଦାଣ୍ଡ
ଦ୍ୱାରେ ତେଜିଁ ଯାଇଁ ପଶିଲି ଭିତର । ମହିଅଗଣାରେ ନେଇ
ଓହ୍ଲାଇଲି ଭାର । ୧୧୯ । ମସ୍ତକରେ ଖୋଲି ଖୋଷା ଚଉ ବନା
କାଢ଼ି । ଝିଲକର୍ ତଳରେ ଥୋଇଲା ବେଦୁବାଡ଼ି । ୧୨୦ ।
ଦହିଡ଼ିର ପଶ୍ଚିମ ଶଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଇ । ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଲା ଯାଇଁ
ଦେହ ସୁଝାଁଇ । ୧୨୧ । ବାଟ କଥା ଚିନ୍ତି ମନରେ ଅଛି ଦବ ।
ସ୍ୱାଧା ସ୍ୱାଧା ବୋଲି ଦେଲା ଗୋଷ୍ଠାକେତେ ଡାକ । ୧୨୨ ।
ଅଚେତନ ନିଦ୍ରା ଯାଇଥିଲେ ଗୋପାଳୁଣୀ । ଧାଇଁକାରେ ଉଠିଲେ
ଗହଡ଼ିଡାକ ଶୁଣି । ୧୨୩ । ନୟନ ମଳିଣ ସ୍ୱାଧା ଚହିଁଲେକ
ଚନ୍ଦ୍ରେ । ରଜନୀ ପାହିଣ ବେଳ ହୋଇଲାଣି ଦଣ୍ଡେ । ୧୨୪ । ଏହା
ଦେଖି ଗୋପାଳୁଣୀ ଚଟକ୍କ ହୋଇଲା । ହସ୍ତ ଧରି ଶାଉଙ୍ଗ ପାଣିଙ୍କି
ଉଠାଇଲା । ୧୨୫ । ଅଚେତନ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ନିଦ୍ରା ଯାଇଥିଲେ ।
ସ୍ୱାଧିକା ତୋଳିବା ଜାଣି ଉଠିଣ ବସିଲେ । ୧୨୬ । ସ୍ୱାଧିକା
ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନନ୍ଦସୁତ । ଗହଡ଼ି ଅଇଲା ହେବ ଏ
କଥା ପ୍ରକଟ । ୧୨୭ । କି ବୁଦ୍ଧି କରିବ କହ ଯଶୋଦାଙ୍କ ବଳା ।
ଶୁଣିଲା ନାହାରେ ମୋର ବୁଡ଼ାଇଲ ଭେଳା । ୧୨୮ । କି ବୁଦ୍ଧି
କରିବ ମୋତେ କହ ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱାମି । ଯେଉଁ କଥାକୁ ଡରଇ ତାହା
ହେଲା ଆସି । ୧୨୯ । ଢଳିଲା କବାଟ ଶଙ୍ଖା ଫେଡ ଦେବ ଯାଇଁ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ମୋତେ ବଞ୍ଚାଇବ ନାହିଁ ।୧୩୦। ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ
ସଖୀ ଥାଉ ଗୋ ନୃହ । କି ବୋଲଇ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଦଣ୍ଡେ
ତୁଣ୍ଡି ହୁଅ । ୧୩୧ । ଏ ଛାର କଥାକୁ ସଖି ନ ଡର ଗୋ ତୁମ୍ଭେ ।
କି ବୋଲଇ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଶୁଣୁଁ ନାହାଁ ଅମ୍ଭେ । ୧୩୨ । ସ୍ୱାଧିକା
ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ହୋଇଲ କି କାଇ । ତୁମ୍ଭେ କି ଶୁଣିବ ମୋ
ଶଙ୍କାରେ ଶୀକ ନାହିଁ । ୧୩୩ । କି ବୁଦ୍ଧି କରିବ ମୋତେ କହ

ମହାକାନ୍ତ । ଶରଦ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀଚନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରାସିଲାଭ ସ୍ୱନ୍ଧୁ । ୧୩୪ । ଘଞ୍ଚାଇ
ଯିବା ପାଇଁକି କେଣେ ନାହିଁ ବାଟ । ଢ଼ କରନ୍ତି ମୋତେ ଆସି
ପଡ଼ିଲା ସଙ୍କଟ । ୧୩୫ । ଦାଣ୍ଡେ ବାଟେ ଲୋକେ କେତେ କୁଣ୍ଡ
ହୋଇଲେଣି । ସତ ପାହୁ ଦିନ ଆସି ଘଡ଼ିଏ ହେଲାଣି । ୧୩୬ ।
ଏହା ଶୁଣି ବଚନ ବୋଲନ୍ତି ନନ୍ଦବସ୍ତି । ଅଚଳ ହୋଇଲେ
କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇଟି ଭଲ । ୧୩୭ । ଅମ୍ଭ ବୋଲ କର ତୁ ଗୋ ଯୋଉ
ଖାଅ ମିଛେ । ଉପାୟ କରଣ ବୁଦ୍ଧି ଭଅରବା ପଛେ । ୧୩୮ ।
ଏହା ଶୁଣି ସ୍ୱାଧିକା ରହିଲେ ତୁନି ହୋଇ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବସିଲେ ଯେ
ପଲଙ୍କପରେ ଯାଇଁ । ୧୩୯ । ବାହାରେଣ ଗରୁଡ଼ ଯେ ଘାରଇ
ବୋବାଳି । କେତେବେଳେ ଯାଏ ନିଦ୍ରା ଯାଉ ଗୋପବାଳି । ୧୪୦ ।
ବେଳରେଣ ବେଳ ଆସି ଘଡ଼ିଏ ହୋଇଲା । ଏତେବେଳେ ଯାଏ
ତୋର ନିଦ୍ରା ନ ଭାଙ୍ଗିଲା । ୧୪୧ । ମୁହିଁ ତୋର ଭଜ କାନ୍ତ
ଡାକଇ ଲୁହାଣ୍ଡି । ତୁଧସ୍ୱର ଘେନ ମୁହିଁ ପଡ଼ ଅଛୁ ଝୁଣ୍ଟି । ୧୪୨ ।
ଏତେ ବୋଲି ଗରୁଡ଼ କମ୍ପଇ ଥରହର । ଉଠି ଯାଇ କବାଟେ
ମାଇଲା ବେଢ଼କର । ୧୪୩ । ମରି ପଡ଼ ଗେଲଇ ଯେ ଆଣ୍ଠୁ ଭଙ୍ଗ
ଦେଇ । ଢ଼ଣମ କବାଟ ଖଣ୍ଡା ଫିଟିବାକୁ ନାହିଁ । ୧୪୪ । ମନେ
ଚିନ୍ତଇ ମୋ ସ୍ୱାମୀ ନବଯୁବା । କାହାକୁ ଘେନିଣ ଘରେ
ଶୋଇଅଛୁ ଅବା । ୧୪୫ । ଏତେ ବୋଲି ବେନି ହସ୍ତ ଲଗାଇ
କବାଟେ । ସ୍ଥିତ କରି ଗର୍ହ୍ଣ ଦେଲା କଞ୍ଜଲାବାଟେ । ୧୪୬ ।
ସ୍ୱାଧିକାରୁ ବୋଲେ ଘେନ ପ୍ରଭୁ ଦେବସ୍ୱନେ । ପଲଙ୍କ ଉପରେ
ସୁଖେ କରୁଛନ୍ତି ରଙ୍ଗେ । ୧୪୭ । ମୃଗପଦ୍ମ ପ୍ରକାଶଇ ଶ୍ୱେତପଦ୍ମ
ଜ୍ୟୋତି । କୋଟିଏ କନ୍ଦର୍ପ ରୂପ ଜିଣିଲା ମୂରତି । ୧୪୮ । ନବ
ଘନ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର ମହାତନୁ । ଚରଣେ ନୂପୁର କବା ସ୍ୱନେ
କାଳସ୍ୱନୁ । ୧୪୯ । ସ୍ୱାଧା ଯେ ମାଧବ ତୁଷ୍ଟେ କରୁଛନ୍ତି ରଙ୍ଗେ ।
ନାକସ୍ୱଣ କୋଳରେ କମଳା ଯେସନେ ସାଜେ । ତାହା ଦେଖି
ଉଦ୍ବେଗେଣା ବସିଲା ପାଲଟି । ପୁଣ ପୁଣ କରି ସେହୁ ଗର୍ଜନ କରାଇ ॥

ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା

ଯେତେବେଳେ ଏପରି ଦେଖିଲ ବେଶଭୋଳା । ବୋଇଲ ସ୍ୱଧିକା
ଇଚ୍ଛା ବୁଡାଇଲ ହେଲା । ୫୨ । କୂଳରେ କଳଙ୍କ ମୋର
ଲଗାଇଲୁ ଆସି । ପରପୁରୁଷକୁ ଘେନି ଘରେ ଅଛୁ ପଶି । ୫୩ ।
ଏହାପରି ସବୁଦିନେ ଘରେ ଥାଉ ଶୋଇ । ବେଳାରେ ଗଉଡ଼ ମୁଁ
ଯେ ଗୋଗୋଷ୍ଠକୁ ଯାଇ । ୫୪ । ଆସ୍ଥି ଆଗରେଟି ଆଜ ପଡ଼ିଅଛୁ
ଦେଖି । କାହିଁ ଛାଡ଼ିବି ମୁଁ ତୋତେ ନ ମାରିଣ ଛଟି । ୫୫ । ଖାଣ୍ଡା-
ମୂଳ କରିଣ କବାଟ ଅଛୁ ଢାଳି । ତୁହିଁଙ୍କି ବାନ୍ଧିଣ ମୁଁ ଯେ ଦେବି
ଦଣ୍ଡାବଳୀ । ୫୬ । ତୋହର ଯୋଗରେ ମୋତେ ହୋଇବ
ବ ଲାଜ । ଦଇବ ଦେଖାଇ ଅଛୁ କାହୁଁ ଯିରୁ ଆଜ । ୫୭ । ଇବର୍ତ୍ତି
ହୋଇଣ ଦ୍ୱାର ବସିଥିବ ମାଡି । ଅଯୁତରେ ପଡିଲେ ପିଟିବ
କେଦ୍ରବାଉ । ୫୮ । କେବଣ ଦଧାତା ଆସି କଲା ଏଥି ଦେଖି ।
ଏବେ ମୁଁ ଜାଣିଲି ମୋ ବଂଶର ପୁଣ୍ୟବାଟ । ୫୯ । ଯିହର
ଆଗରେ ଆସି ପଡିଅଛୁ ଶଶା । ମାର୍ଜ୍ଜାର ଅଗରୁ କାହିଁ ବରଜିବ
ମୂଷା । ୬୦ । ବକେ ଯେ ଶ୍ୟାମଳପକ୍ଷୀ ଦେଉଥାଇ ଝାଡି ।
ପାଖରୁ ଦେଖିଲେ କସେ ବଳେ ଦଏ ଛାଡି । ୬୧ । ଭଇସ୍ୟ
ମରିବା କଥା ଭବିଷ୍ୟରେ ଥିବ । କାଳସର୍ପମୁଖରୁ ମଣ୍ଡୂକ କାହିଁ
ଖିବ । ୬୨ । ଏଡେ ବଡ଼ କଳଙ୍କ ମୁଁ ନ ପାରଇ ସହି । ଗରୁଡ଼
ହାରୁଡେ ଅଜ ପଡିଅଛୁ ଅହି । ୬୩ । ମୁହିଁ ଥାଇଁ ଥାଇଁ ସ୍ୱଧା
ହୋଇଲୁ ଦୋଗଣୀ । ମାଉଁସ କାଟିବ ତୋର ଭୁଲା ପ୍ରାପ୍ତ କରି ॥
କେବଣ ପାମର ଆଜ ପଶିଅଛୁ ଘରେ । ତୋତେ ଘେନି ଶୋଇ ଅଛୁ
ପଲଙ୍କ ଉପରେ । ୬୫ । ନାନା ଶାସ୍ତି ଦେଇ ତାକୁ କରିବଇଁ
ନାଶ । ହସ୍ତରେ ପଡିଲେ ସିନା ପାରିବଇଁ ଶେଷ । ୬୬ ଅଣ୍ଟ
ଗଣ୍ଡି ଲଗାଇଣ ବାନ୍ଧିଣ ଥୋଇବ । ଚୂନ କଳା ଦେଇଣ ଚେଙ୍ଗୁଳା
ବୁଲାଇବ । ୬୭ । ଯତେ ଦ ଦଇବ ଏବେଡ଼ କସ୍ୱଇବ ମାଗ ।
ମୁଣ୍ଡ ତୋର ଛିଣ୍ଡାଇବ କେନ୍ଦୁବାଉ ଘେନି । ୬୮ । ନୂଆଦଣ୍ଡ ଆସି
ମୋ ଦକ୍ଷମ କରୁଥିଲ । ନଗର ବାହାରେ ନେଇ ବୁଲାଇବ ଶୂଳ ।

କେନ୍ଦୁବାଉ ଝୁମକାଇ ପିଟଇ ଭୂମିରେ । ତାହା ଦେଖି ରାଧିକା କମ୍ପଇ ଥରହରେ । ୧୭୦ । ମହାଭୟ ପାଇଣ ବୋଲଇ ନନ୍ଦବାଳୀ । କି ବୁଦ୍ଧି କରିବ ଏବେ କହ ବନମାଳି । ୧୭୧ । ଦଇବ ଦଣ୍ଡିଲ ଏବେ ଶୁଣ ନନ୍ଦସୁତ । ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଲା ଏବେ ମରଣର ବାଟ । ୧୭୨ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ରାଧା ନ ଭାଳ ଗୋ ଚିନ୍ତା । ଏଥିକି ମୋହର ପଶୀ ଉପାୟେକ ଅଛୁ । ୧୭୩ । ଏ ମୋହର ବଚନ ତୁ ଶୁଣ ଗୋ ନିଶ୍ଚିତ । ଏହିକ୍ଷଣି ଆମ୍ଭେ ଯେ ହୋଇବୁଁ କଳାଭୂତ ॥ ବିକଟରୂପ ଧରିବୁଁ ଗୋ ଏ ତୋହର ଘରେ । ମୋତେ ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ପଳାଇବ ଡରେ । ୧୭୫ । ତୋହ ସୁଖେ ରାଧିକା ପଲଙ୍କେ ଶୋଇଥିବୁ । ଆମ୍ଭେ ଭୂତ ହୋଇବୁଁ ତୁ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦେଖିବୁ ॥ ରାଧିକା ବୋଇଲା ଯେ ଅବୋଧ ନାରୀ ମୁହିଁ । ଏକା ହୋଇ ପଲଙ୍କେ କେମନ୍ତେ ଥିବି ଶୋଇ । ୧୭୭ । ଯେତେବେଳେ ଭୂତ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ଅଦ୍ଭୁତ । ମହାଭୟ ପାଇ ମୁଁ ଯେ ମରିବି ନିଶ୍ଚିତ ॥ ଏହା ଶୁଣି ରାଧିକାକୁ ବୋଲନ୍ତି କହ୍ନା । ସହି ନ ପାରିଲେ ପଛେ ମରିବୁ ତୁ ସିନା । ୧୭୯ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ-ଚକ୍ରଧର । ଦେଖିଲେ ମରିବି ପ୍ରଭୁ ଏମନ୍ତ ନ କର । ୧୮୦ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଭୟ କଲୁ ଚିତ୍ତେ । ଅମ୍ଭେ ବାହୁଡ଼ିଯିବା ଛଳେ ଲମ୍ଭଇବୁ ତୋତେ । ୧୮୧ । ଏତେ ବୋଲି କାୟା ବିସ୍ତାରିଲେ ଚକ୍ରଧର । ବେଢଭୁଜ ତୋଳି ଦେଲେ ବିକଟସୋଦର । ୧୮୨ । ଶରଦଚନ୍ଦ୍ରବଦନୀ ରାଧିକାଙ୍କୁ ନେଇ । ଭୁଜ ତଳେ ଲୁଚାଇଲେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋସାଇଁ । ୧୮୩ । ପରୀକ୍ଷିତ ଆଗେ ବ୍ୟାସନନ୍ଦନ କହିଲେ । ଅଭୟପଙ୍କଜ ତଳେ ରାଧିକା ରହିଲେ । ୧୮୪ । ସେହିକ୍ଷଣି କାୟା ବିସ୍ତାରିଲେ ଚକ୍ରଧର । ଶୋଇଲା ପଲଙ୍କେ ଯେ ଲୁଚାଇ ପାଦତଳ । ୧୮୫ । ଶ୍ରୀମ ଟାଙ୍କୁରାଇ ବିସ୍ତାରିଲେ ମହାକାୟା । ବ୍ରହ୍ମା ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଯାର ଅଗୋଚର ମାୟା । ୧୮୬ । ବିକଟାଳରୂପ ଧରିଛନ୍ତି ଚକ୍ରଧର । ମୁଣ୍ଡ ଲାଗିଅଛି ଯାଇଁ ଚୁଳିର ଉପର । ୧୮୭ ।

କୋପ କରି ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା କରୁଅଛୁ ତମ । ଉଦାନ ବେଳରୁ ଯେ
ଘୋଟିଲା ଅସି ଯମ । ୮୮ । କେନ୍ଦୁବାଢ଼ ଝମକାଇ ସ୍ୱାଧାରୁ
ଡାକଇ । ତାହାରୁ ଯେଉଣ ଲୋ ପଲଙ୍କେ ଅଛୁ ଶୋଇ । ୮୯ ।
ହୁରି ଅଲକ୍ଷଣୀ ଲୋ ପାମରି ହୀନଜାତି । ସାନ ଗୋଷ୍ଠି ହନୁ ଲୋ
ହୋଇଲୁ ବହୁଅଛି । ୯୦ । କଟିଥିବ ହସ୍ତରେ ପଡିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ତୁହ୍ମଙ୍କର ମାଉଁସ ଲୋ ଶ୍ୱେବାଇବି ଦାନ୍ତେ । ୯୧ । ଏତେ ବୋଲି
ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ହସ୍ତେ ଘେନି ବାଡ଼ି । ଅନ୍ତେଃଶି ବସିଲା ଯେ କବାଟ
ଦ୍ୱାରି ମାଡ଼ି । ୯୨ । ମନେ ମନେ ଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରଇ ଦମ୍ଭର ।
ତାହାର ନନ୍ଦନ ଦେଖି ଛାଡ଼ିଥିବା ଘେର । ୯୩ । ଗୋଡ଼ରେ
ଖଃଙ୍ଗୋଲି ଦେଇ ବାଙ୍କି ଘେନି ଯିବ । ଜାଣି ଅର୍ଥ ସନ୍ଦେହ ସ୍ୱାଧାରୁ
ଦଥାଇବ । ୯୪ । ଦମ୍ଭର ବୋଇଲା ଦେଖି ଅନାଇଣ ଦେବା ।
କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତୁହ୍ମେ ଶୋଇଛନ୍ତ ଅବା । ୯୫ । ଅବୋଧ
ବାମାକୁ ମୁଁ ଯେ ଦେଲି ଚଡ଼ାମଡ଼ । ତାଟକା ହୋଇଣ ଅବା ପ୍ରାଣ
ଯିବ ଛାଡ଼ି । ଏତେ ବୋଲି ଗଉଡ଼ ଉରେଖି ଦେଲା ଗୃହିଁ ।
ଦେଖିଲା ବେଳରୁ ସେଠାବରେ କେହି ନାହିଁ । ୯୭ । ଲଲାଟ
ପଟ୍ଟରେ ଅଛୁ ଚନ୍ଦନ ଚୋପାଏ । ହିପଣ୍ଡକାଳିଆ ହୋଇ ବସିଛୁ
ଗୋଟାଏ । ୯୮ । ବିକଟାଳ ରୂପ ତାର କେ କହିବ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଦେହ
ଦିଶୁଅଛୁ ଯେ ଅଷାଢ଼ ମେଘ ବର୍ଣ୍ଣ । ୯୯ । କ୍ଷଣକେ ବସଇ ଯେ
କ୍ଷଣକେ ହୁଏ ଛିଡ଼ା । ତାଳଗଛ ପ୍ରାୟେକ ଦିଶଇ ଲମ୍ବଯୋଡ଼ା । ॥
କର୍ଣ୍ଣମୂଳେ ପିନ୍ଧିଅଛୁ କୁଣ୍ଡଳରୁ ଯୋଡ଼ା । ରକ୍ତଆଖି ତୁହିଁକି କରଇ
ଘୋଡ଼ା ଘୋଡ଼ା । ୧୦୧ । ରୋମ ଝାଙ୍କୁଡ଼ିଲ ଦେହ ଫୁଲାଇ
ଦେଉଛୁ । କାଳସର୍ପ ପ୍ରାୟେ ତାର ଗର୍ଜ୍ଜନ ଶୁଭୁଛୁ । ୧୦୨ ।
କୋଟିଏ ଯମର ତେଜ ମୁଖ ତା ଦିଶାଇ । ଅଁ ଅଁ କଲେ
ଭୂଣ୍ଡରେ ପର୍ବତ ଯିବ ପଶି । ୧୦୩ । ଉଟନେଟ ଦନ୍ତ ପାନ୍ତି ମହା
ଭୟଙ୍କର । ଲହ ଲହ ଜିହ୍ୱା ଯେ କାଢ଼ଇ ହାତ ବାର । ୧୦୪ ।
ତାହା ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ହୋଇଲା ବିମୁଖ । ମନେ ମନେ କହୁଅଛୁ

ଧର୍ମ ମୋତେ ରଖ । ୧୦୫ । ପୁଣ ପୁଣ ବିଚାର କରଇ ହୃଦଗତେ ।
ଗୋଟାଏ ଦୂତ ପସ୍ତାଏ ଦିଶୁଅଛୁ ମୋତେ । ୧୦୬ । କବାଟ-
ଦ୍ୱାରେଣ ଯେବେ ମୁହିଁ ଥିବି ବସି । ବାଳ ଧରି ଘେନି ଗଲେ
କେ ରକ୍ଷିବ ଆସି ॥ ଘୋର ଦସ୍ୟୁଙ୍କର ଯେ ପ୍ରଚଣ୍ଡମହାବଳୀ । ଏହାକ୍ଷଣି
ମୋତେ ଦେଖି ନ ଛାଡଇ ଗିଳି ॥ ମଣ୍ଡୂକ ପସ୍ତାପ୍ରେ ମୁଁ ଯେ
କରିଥିଲି ଦର୍ପ । ଏବେ ମୋତେ ଆସି ଯେ ହୋଇଲା କାଳସର୍ପ ॥
ବକ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ମୁଁ ଯେ ବସିଥିଲି କାଚ୍ଛୁ । ବିଚାରିଲା ବେଳକୁ
ଯେ ଶ୍ୟାମଳ ହୋଇଛୁ ॥ ମୂଷା ପ୍ରାୟେ ମଣି ମୁଁ ଯେ କରିଥିଲି ଶିଢ ।
ଛିଦ୍ରପ୍ରୁ ଜାଣିଲି ଏବେ ବିଷମ ବିସ୍ତାଡ ॥ ମାର୍ଜ୍ଜାର ଦାନ୍ତରେ ଆସି
ପଡ଼ିଅଛୁ ମୂଷା । ଏ ହର ଛାମୁରୁ କାହିଁ ଉବୁରିବ ଶଶା ॥ ଏତେ
ବୋଲି ଲେଉଟି ଚାହିଁଲା ମୁହଁମାନ । ଅରୁଣ ପ୍ରାୟେକ ଯେ ଦିଶିଲା
ରଙ୍ଗ ନୟନ ॥ ଗରୁଡ଼ ବୋଇଲା ଛଟେ ଅଟେ ଏହା ଦୂତ ।
ସୁଧାକୁ ଖାଇଣ ମୁଖେ ଲାଗିଛୁ ରକତ । କ୍ଷଣକ୍ଷଣକରେ କାୟା
ବିସ୍ତାରୁଛି ଯେତେ । ପ୍ରାଣ ଘେନି ଗଲା ପ୍ରାୟେ ଲାଗୁଅଛୁ ମୋତେ ॥
ନୟନ ତରାଟି ମୋତେ ଦେଉଅଛୁ ଚାହିଁ । ଯମର ଦାଢ଼କୁ ଆଉ
ପଲାଇବି କାହିଁ ॥ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣାକୁ ବାହାର ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ । କବାଟ
ଜଳାରେ ଯାଇ ବଢ଼ାଇଲେ ହସ୍ତ ॥ ଦୀର୍ଘକାୟ ଶ୍ୟାମ ରୂପେ
ଗରୁଡ଼କୁ ଚାହିଁ । ହସିଣ ଉଠିଲେ ପ୍ରଭୁ ଠହ ଠହ ହୋଇ ॥ ତାହା
ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଥରହର ହେଲା । ମହି ଅଗଣାରେ ଯାଇ
ଚମକି ପଡ଼ିଲା ॥ ହସ୍ତରେ ଘେନିଣ ଥିଲା ଯେଉଁ କେନ୍ଦୁବାଡ଼ି ।
କବାଟ ଦ୍ୱାରରେ ତାହା ପଲାଇଲା ଛାଡ଼ି ॥ ମୁହିଁ ମାଡ଼ି ପଡ଼ଣ ହୁଅଇ
ଦକଦକ । ଉଡ଼ିବଗକୁ ଚାହିଁଲା କେହି ନାହିଁ ଲୋକ ॥ ବେଗରେ
ଗରୁଡ଼ ଘର ଗ୍ରାମର ଏକଣା । ନଦୀକୂଳେ ଉଆସ ତୋଳିଛୁ ଚନ୍ଦ୍ର-
ସେଣା । ୧୧୧ । ଡାକିଲେ ହାକିଲେ କେହି ଶୁଣିବାକୁ ନାହିଁ ।
ଅଣ୍ଟ ଗଣ୍ଠି ଛୁଟିଲା କଉଡ଼ା ଦୂଳ ଖାଇ ॥ ତରସ୍ତ ହୋଇଣ ଆମ୍ବ
ଯାଉଅଛୁ ଛାଡ଼ି । ଉପରକୁ କୂଳ ଗୋଟି ପଡ଼ୁଅଛୁ ମାଡ଼ି । ୧୧୪ ।

ପଲାଇ ନ ପାରି ଅସ୍ତ୍ରେ ବୋବାଳି ଛାଡ଼ିଲା । ଧ.ଇଁପଡ଼ ବାରୁ ମୋର ସର୍ବାଙ୍ଗ ଭୁଡ଼ିଲା ।୨୨୫। ତାହା ଶୁଣି ନନ୍ଦବଳା ହସିଣ

ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଓ ଭୂତ ।

ଉଠିଲେ । ମହାବଳେ ଫୁଫୁକାର କରଣ ଗର୍ଜ୍ଜିଲେ । ୧୨୬ ।
ଅସମ୍ଭାଳେ ପଳାଇଲା ଘର-ଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ି । ଉପରକୁ ଭୂତଗୋଷ୍ଠି
ପଡ଼ୁଅଛୁ ମାଡ଼ି । ୧୨୭ । କେଶ ବାସ ଅସମ୍ଭାଳେ ଧାଇଁ ଖରତର ।
ଅଣ୍ଟ-ଗଣ୍ଠି ଋଳକରେ ହୋଇଲା ଜର ଜର । ୧୨୮ । ଯେବଣ ବଣାକୁ
ସେ ତରସ୍ତେ ଦେଲା ଗଳି । ତଳୁ ଲତା ସହତରେ ନ ବଣଇ
କେହ୍ନ । ୧୨୯ । ବାଉ ଝାଙ୍କିଥିଲା ପ୍ରାଚେ ବଣେ ତାର ମୁଣ୍ଡ ।
ଦେଲକ୍ଷ ଲାଗିଲା ପ୍ରାଚେ ଖଣ୍ଡ ମାରେ ଭୁଣ୍ଡ । ୧୩୦ । କୌଣସି
ଠାବରେ ଆଉ ରହିବାକୁ ନାହିଁ । ନନ୍ଦରାଜା ଘରକୁ ସେ ଯାଉ-
ଅଛୁ ଧାଇଁ । ୧୩୧ । ତାହା ଦେଖି ବଗ୍ଧର କରନ୍ତି ଗୋପସୂତ ।
ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ଗଉଡ଼କୁ କେ କଲା ଏମନ୍ତ । ୧୩୨ । କେ ବୋଲଇ
ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା କଉଅଛୁ କଳି । ଅକାରଣେ ଗଉଡ଼ ଖାଇଲା ମାଡ଼
ଗାଳି । ୧୩୩ । କେ ବୋଲଇ ଅଣ୍ଟ ଗଣ୍ଠି ସବୁ ଛିଣ୍ଡ ଗଲା ।
ଦୁଧଲୋଭ ଯେଣ୍ଡ ଅବା ବାଟରେ ପଡ଼ିଲା ॥ କେ ବୋଲଇ ଗଉଡ଼
ହୋଇଲା ଅବା ବାଇ । ଦୁହୁଁସ ଘଙ୍ଗରେ କି ବା ଖାଇଛୁ
ଗଞ୍ଜାଇ । ୧୩୪ । ଥୋକାଏ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ନ ଜାଣ ତୁମ୍ଭେ କିଛୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ଗଉଡ଼କୁ ଗୋସାଣୀ ଲାଗିଛୁ ॥ ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇଣ
ପଳାଉଅଛୁ ଦାଣ୍ଡେ । ଭୂତ କି ପିଶାଚ ତାର ବସିଅଛୁ ମୁଣ୍ଡେ ॥
ଏସନେ ବଗ୍ଧର ଯେ କରନ୍ତି ନାନା ଝୁଡ଼ । ନନ୍ଦର ମନ୍ଦରେ ଯାଇ
ମିଳିଲା ଗଉଡ଼ । ୧୩୮ । ଥରହର ହୋଇ ଯାଇ ଦ୍ୱାରେ ପଡ଼ି-
ଗଲା । ନାଣ୍ଡୀ ନାଣ୍ଡୀ ବୋଲି ଖଣ୍ଡନୂଙ୍କୁ ଡ଼ାକ ଦେଲା । ୧୩୯ ।
ତାକର ଉପରେ ଡ଼ାକ ଦେଇ ଖରତର । ଧାଇଁ ଆସ ଭଣୋଇ
ଭୂତିଲା ମୋର ଘର । ୧୪୦ । ମୋର ସମ୍ପଦ ସରିଲା ଭଉଣି ଲୋ
ଶୁଣ । ସ୍ୱଧା ମଲା ମୋହର ପରାଣ ନ ଯାଇଣ ॥ ପଲଙ୍କ ଉପରେ
ଯେ ଯଶୋଦା ଥିଲେ ଶୋଇ । ଶୁଣି ଢାଇ ଭୁଣ୍ଡ ଉଠି ଆସିଲେ
ଯେ ଧାଇଁ । ୧୪୧ । ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ବଣନ୍ତି ବର୍ଷ ଶୋଭା ।
ଧାଇଁକାରେ ଦ୍ୱାରେଣ ହୋଇଲେ ଆସି ଉଭା । ୧୪୩ । ଇନ୍ଦ୍ର-

ସେଣା କାନ୍ଦୁଅଛୁ ଭୂମିରେ ଯେ ପଡ଼ି । ସ୍ୱଧା ସ୍ୱଧା ବୋଲିଣ ଭୂଲୁରେ ହୋଏ କୋଡ଼ି । ୧୪୪ । ଦେଖିଣ ଯଶୋଦାଦେବୀ ଚାନ୍ଦିକା ହୋଇଲେ । ଡ଼ାକୁଣ ହୋଇଲା ବୋଲି ହୋଲିଣ ଧଇଲେ । ୧୪୫ । ମୁଖୁଁ ଧୂଳି ଝାଡ଼ିଣ ଆଉଁସି ଦେଇ ଦେହ । ଆପଣା ପଣନ୍ତ ଘେନି ପୋଛୁ ଦେଲେ ଲୁହ । ୧୪୬ । ସୁବର୍ଣ୍ଣଝଞ୍ଜିରେ ନୀର ପୁଷ୍ଟାଇଣ ଆଣି । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ମୁଖରେ ସିଞ୍ଚିଲେ ବେଗେ ପାଣି ॥ ନନ୍ଦରାଜା ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣିଲ ବିଷ ଗୋଲ । ମୁହୁମୁଳୀ ବୋଲେ ହେଲା ଏ କିଷମ ଜ୍ୱାଳ । ୧୪୮ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଅଛି ପଡ଼ିଅଛୁ ମୂର୍ଚ୍ଛାବଳେ । ଆପଣେ ଯଶୋଦାଦେବୀ ଧରିଛନ୍ତି କୋଳେ । ୧୪୯ । ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଣ ଅଶ୍ରୁ ଗଣ୍ଡି ଛୁଟି ଗଲା । ଛଟପଟ ହେଉଅଛୁ ଭୂମି ଭିଜି ଗଲା । ୧୫୦ । ଏସନ ବଚନକୁ ଶୁଣିଣ ନୃପସାଇଁ । ଖରତର ହୋଇଣ ଅଇଲେ ବେଗେ ଧାଇଁ । ୧୫୧ । ଛୁଡ଼ା ହୋଇଣ ଛାମୁରେ ବୋଲେ ନୃପନାହା । ବିପରୀତ କରମତ ଶୁଣାନାହିଁ ଏହା ॥ ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ ତୁ କହ ଭିଜି ମୋତେ । ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଅବସ୍ଥା କେ ଦେଲା ବାବୁ ତୋତେ । ୧୫୩ । ରାଜାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲେ ଭିଜିଗଲା । କି କହିବି ଭଣୋଇ ବୁଡ଼ିଲା ମୋର ଭେଳା । ୧୫୪ । ଅଗୋଚର କଥା ବାବୁ ଦଇବର କୃତ୍ୟ । ଶଳାଭାଉଜକୁ ଭୋର ଲାଗିଅଛୁ କୃତ ॥ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଦେଖିଣ ପାଇଛୁ ବଡ଼ ଶଙ୍କା । ପ୍ରାଣ ଘେନି ଭଣୋଇ ମୁଁ ପଳାଇଲି ଏକା । ୧୫୬ । ରକ୍ତ ହୁଇ ପିଇଲି କାଳିଆ ତାର ପେଟ । ଦଣ୍ଡଲୋକଙ୍କର ଲୁଣ ନ ପାଇବ ମୋଟ । ୧୫୭ । ଏକା କୃତ ଗୋଟିକେ ପୁରିଛୁ ତେଡ଼େ ଘର । ମଥାଭୁଲି ଉପରେ ଲାଟିଛୁ ଯାଇ ଶିର ॥ କି କହିବି ଭଣୋଇ ତାହାର ବଳ ତେଜ । ଗୃଧା ମଲୁ ମୋହର ଜୀବନ ଯାନ୍ତା ଆଜ । ୧୬୦ । ତସ୍କର ଶୃଙ୍ଖଳ ମୋତେ ଦନ୍ତଘାଟି ଭିଡ଼ି । ତରେଣ ପଳାଇଲି ଯେ କେନ୍ଦୁବାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ॥ ପୂର୍ବଭାଗ୍ୟ ଥିଲାକୁ ରକ୍ଷିଲେ ଅଚ୍ୟୁତ । ହସ୍ତବଢ଼ାଇଣ ମୋର ଧରୁଅଛୁ

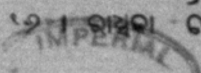
ବାଳ । ୧୬୩ । ଯଶୋଦା ବୋଇଲେ ସତ କହ ସେ ଉତ୍ପାତ । ସତ କହ ସଖିକାକୁ ଲଟିଛୁ କି କୃତ । ୧୬୪ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଇଲା ହୋଇଲ ତୁମ୍ଭେ ବାଇ । ଜୀବନ୍ତେ ରାଧାକୁ ମୁଁ ପାଇବି ଆଉ କାହିଁ । ୧୬୫ । ସୁକୁମାରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ଅଟଇ ନବବାଳୀ । ହାଡ଼ ଗୋଡ଼ ସହିତେ ସମସ୍ତ ଦେଲା ଗିଳି । ୧୬୬ । କଣ୍ଟକଜାଲାବାଟେ ମୁଁ ଯେ ଗଡ଼ିଦେଇ ଗଣ୍ଡେ । ରକତ ଲୁଗ୍ନ୍‌ଏ ତାର ଲାଗିଅଛୁ ତୁଣ୍ଡେ ॥ ଏମନେ କହନ୍ତେ ଯେ ଦୁଅନ୍ତି କୁହାକୁହି । ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଠାକୁର ତା ଜାଣିଲେକ ତହିଁ । ୧୬୭ । ରାଧିକାକୁ ଗ୍ରହିଣ ବୋଲନ୍ତି ଚକ୍ରଧର । କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ କହ ନାଗରୀବର । ୧୬୮ । ଭ୍ରାନ୍ତି ଯେ କରଣ ଗଲା ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ମୂଢ଼ । ମାତାଙ୍କ ଛାମୁରେ ଯାଇ କହୁଛୁ ଗଉଡ଼ । ୧୬୯ । ବିପରୀତ କଥାମାନ ତାର ତୁଣ୍ଡୁ ଶୁଣି । ମାତା ପିତା ତାଡ଼ିବେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏହିକ୍ଷଣି । ୧୭୦ । ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଶୋଇଛନ୍ତି ବଳଦେବ । ଗୋଳ ଶୁଣି ତାହାଙ୍କର ନିଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ୧୭୧ । ଡରେ ମାତା ଥରିହର ଏହିକ୍ଷଣି ହୋଇ । ମୋତେ ବାରବାର ଖୋଜେ ଦଉଡ଼ିବେ ଯାଇଁ । ୧୭୨ । ଆମ୍ଭ ବେଶ ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗି ତୋଳିବେ ଯାଇଁ ନନ୍ଦ । ନ ଦେଖିଲେ ଏ କଥା ହୋଇବ ବଡ଼ମନ୍ଦ । ୧୭୩ । ଛଦ୍ମ ହୋଇଣ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ । ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରକୁ ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁଁ ଚଳି ॥ ବାଳକ ମୂରତି ହୋଇ ପହଞ୍ଚିବୁଁ ଯାଇଁ । ବଳରାମ କୋଳରେ ଶୋଇବୁଁ ତୁନି ହୋଇ । ୧୭୪ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେଲା ପ୍ରଭୁ ଦେବ ବୁଡ଼ାଇଣ । ୧୭୫ । ଲଜ୍ୟରେ ଗଉଡ଼ ଯେ ପଳାଇଯାଏ ଡରେ । ତୋତେ ମୋତେ ଦୁହିଁଙ୍କି ନ ଦେଖି ଏହିସରେ । ୧୭୬ । ଆଜ ଏହି କୃଷ୍ଣରୂପ ଦେଖି କୃଷ୍ଣରାଣି । ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲେହେଁ ନ ପାରିବେ ଚିହ୍ନି । ୧୭୭ । ବସ୍ତ୍ରତ ଦନରେ ପ୍ରଭୁ ପଡ଼ିଅଛୁ ଦେହି । ଏତେ କଥା କାହିଁକି କହୁଛ ନନ୍ଦସୁତ ॥ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସଖି ଶୁଣ ଅଗୋ ରାଧା । ମୁରଲି ରସକୁ ମୁଁ

ଯେ କରୁଛୁ ଶରଧା । ୧୮୦ । ଏ ତୋହର ମନକୁ ବଳିଲ ଯେବେ
ମୁହିଁ । ଭିନ୍ନମୂର୍ତ୍ତି ଗୋଟିଏ ଧରୁ ପ୍ରାଣସଜନୀ । ୧୮୧ । ମୋହର
ବଚନ ଶୁଣ ଆଗୋ ନୀଳବେଣି । ମାୟା କୁମରକୁ ଆମ୍ଭେ ଦେଉ
ଅଛୁଁ ପେଣି । ୧୮୨ । ଅପୂର୍ବମୂରତି ଧରି ଆମ୍ଭ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ।
ବଳରାମ କୋଳରେ ଲଣ୍ଡିଲେ ଥିବ ଶୋଇ । ୧୮୩ । ଏତେ
ବୋଲି ହରଷ ହୋଇଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ଅପଣା ଅଙ୍ଗରୁ ଜାତ
କଲେ ଏକ ମୂର୍ତ୍ତି । ୧୮୪ । ଚରଣେ ନୂପୁର କର୍ଣ୍ଣେ ଯୋଡ଼ିଇ
କୁଣ୍ଡଳ । ବାହାରେ ବାହୁଟି ଯେ ତାଳୁରେ ଜବ୍ଦ ଚୂଳ । ୧୮୫ ।
ଲଲାଟ ପଟ୍ଟରେ ଶୋଭେ ଚନ୍ଦନର ଚିତା । ହୃଦରେ ପଦକ ଯେ
କଣ୍ଠରେ ମୁକ୍ତାମୁକ୍ତା । ୧୮୬ । ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଗୁଣାରେ ଶୋଭଇ
ସିନ୍ଧୁ ଫଳେ । ଆକାଶରେ ଶୁନ୍ତି କି ଉଦୟ ଇଶାକାଳେ । ୧୮୭ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ରାଧା ଦେଖ ମୋର ରୂପ । ଆମ୍ଭର ରୂପକୁ
ଗୋ ହୋଇଲା ଦିବ୍ୟରୂପ ॥ ପଟ୍ଟନମ୍ବରଙ୍କୀ କିସ ପଟ୍ଟାମ୍ବର ଦେବା ।
ହିଙ୍ଗୁଳିମା ମୂରତି ଦଶଇ ଦିବ୍ୟ ଶୋଭା । ୧୮୯ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ
ପ୍ରଭୁ ଲସୁରିଲ ମୁହିଁ । ଏକ ରୂପ ଦୁଇ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖିଲି ଗୋସାଇଁ
। ୧୯୦ । କରୁଣାସାଗର ପ୍ରଭୁ ଏତେ ଆଜ୍ଞା ହେଉ । ନନ୍ଦମନ୍ଦିରକୁ
ଏ କୁମର ଚଳିଯାଉ । ୧୯୧ । ଏତ୍ତକ୍ଷଣି ଲୋଡ଼ିବେ ତୁମ୍ଭର
ଜନନୀ । ବଳରାମ ସନ୍ନିଧିରେ ଶୋଇଥାଉ ଯାଇଁ । ୧୯୨ ।
ରାଧିକା ବଚନ ଶୁଣି ଦେବ ଚକ୍ରଧର । ସେତ୍ତକ୍ଷଣି କଲେ କୃଷ୍ଣ
ସେହି ପରକାର । ୧୯୩ । କୁମରକୁ ପ୍ରସନ୍ନେ ବୋଇଲେ ଅନ-
ନ୍ଦ । ବଳରାମ ସନ୍ନିଧେ ତୁ ଯାଇଥିବୁ ଶିଘ୍ର । ୧୯୪ । ବିଷ୍ଣୁମାୟା
ଇତି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଜ୍ଞାନଗ୍ରାହୀ । ତୋହ ମୁଖେ ଯିବୁ ତୁ ଯେ ନ
ଦେଖିବେ କେହି । ୧୯୫ । ଯାଉଲେ ତୋହର ନଗ୍ର ବୁଲିଅସ
ବାରୁ । ମୋହର ବଚନ ତୁ ଯେ ଚିନ୍ତ୍ୟ କରୁ । ୧୯୬ । ନୂଆ
ବେଣୁ ଗୋଟିଏ ଲଭାଇ ଦେଲେ ହରି । ବୋଇଲେ ମୁରଲୀ
ଗୋଟି ହସ୍ତେ ଥିବୁ ଧରି । ୧୯୭ । ବସ୍ତ୍ର ରଖି ଗଲାବେଳେ ହସ୍ତେ

ଘେନିଥିବୁ । ଶୋଇଥିଲା ବେଳେ କର୍ଣ୍ଣମୂଳେ ଦେଇଥିବୁ । ୨୯୮ ।
ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଆଜ୍ଞା ଯହୁଁ ପାଇଲେ ଭ୍ରମର । ହରି ହରି ବୋଲି ଘରୁ
ହୋଇଲେ ବାହାର । ୨୯୯ । ଇନ୍ଦ୍ରଧର ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଆଜ୍ଞା ପାଇଅଛୁ ।
ହର ବ୍ରହ୍ମା ହେଲେ ଚାରି ଭଣ୍ଟୁ ନାହିଁ କହୁ । ୩୦୦ । ମାଧବଙ୍କୁ
ସୁମରି ଭ୍ରମରଚୂଡ଼ାମଣି । ହସ୍ତ ମାରି ଫେଡି ଦେଲେ କବାଟ-
ଖିଲଣୀ । ୩୦୧ । ହରି ହରି ବୋଲି ଘରୁ ହୋଇଲେ ବାହାର ।
ତତକ୍ଷଣେ ମିଳିଲେ ନନ୍ଦର ସିଂହଦ୍ୱାର ॥ ବେଢ଼ିଣ ଗୋପାଳେ
ବସି ଶୁଣୁଛନ୍ତି କଥା । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା କହୁଅଛୁ ଗୂଢ଼ର ବାରତା ॥
ମାୟା କରିଛନ୍ତି ଭ୍ରମରକୁ ଖବରାଖି । ଭ୍ରମର ସେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ନ
ଜାଣନ୍ତି କେହୁ । ୩୦୪ । ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଜନରେ ସେ ସ୍ଥାନ
ପୂରିଛୁ । ଏକା ମଣ୍ଡିରେ ଟିକିଏ ଛଡ଼ା ମାଣ୍ଡ ଅଛୁ ॥ ଯେଠାରେ
ଗରୁଡ଼ କହୁଅଛୁ ଗୂଢ଼କଥା । ଡେଇଁଗଲେ ଗଲାବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ର-
ସେଣାମଥା ॥ ଦୁର୍ଗାମାଧବଙ୍କୁ ମନେ ସୁମରଣା କରି । ସିଂହଠାଣି
କରିଣ ସେ ମାୟା ରୂପ ଧରି । ୩୦୭ । ବାମଭୁଜେ ଶୋଭଇ
ଅପୂର୍ବ ବେଣୁଖଣ୍ଡ । ଜନ୍ତିମିଣ ଡେଇଁଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ମୁଣ୍ଡ ॥
ଦେଖି ଦେଖି ଜନ୍ତିମି ଭ୍ରମର ଗଲେ ଥାଇଁ । କୃଷ୍ଣ ମାୟା ଘୋଟିଅଛୁ
ନ ଜାଣନ୍ତି କେହୁ । ୩୦୯ । ସଧୀର ସଧୀର ହୋଇ କରିଣ ଗମନ ।
ଖଣ୍ଡବୃନ୍ଦୁଁ ଦେଖିଲେ ପଲଙ୍କ ଜଡ଼ପଣ । ୩୧୦ । ଭ୍ରମର ଭାବିଲେ
ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ଏହୁ ପଲଙ୍କରେ ଅଟେ କରିବ
ଶୟନ । ୩୧୧ । ଏତେ ବୋଲି ବଂଶୀଗୋଟି ପରେ ମଥା ଦେଇ ।
ବଳରାମ ସନ୍ନିଧେ ଶୋଇଲେ ଲୁଚି ହୋଇ । ୩୧୨ । ପରୀକ୍ଷିତ
ଆଗେ ବ୍ୟାସନନ୍ଦନ କହିଲେ । ଗୋପୀନାଥ ମୂର୍ତ୍ତି ଆସି ପଲଙ୍କେ
ଶୋଇଲେ । ୩୧୩ । ଯେବଣ ଅଙ୍ଗକୁ ହର କରିଛନ୍ତି ଧ୍ୟାନ ।
କୃଷ୍ଣଦାସ କହେ ମୋ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ । ୩୧୪ । ପୁର ମଧ୍ୟରେ
ଜଗ୍ୟାତ ଯେବେଣ ଚରଣ । ସେହୁ ପଦ୍ମପାଦେ ମୁହିଁ ପଶିଲ ଶରଣ ॥

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏଥି ଅନନ୍ତରେ କଥା-ପରିବନ୍ଧମାନ । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ସକଳ ସୁଜନ । ୧ । ସ୍ୱପ୍ନକାଳୁ ଘେନିଣ ଆପଣେ ଜଗନ୍ନାଥ । ନାନା ରଙ୍ଗେ ସୁରତି କରନ୍ତି ଅପ୍ରମିତ । ୨ । ସମସ୍ତ ଗଉଡ଼ମାନେ ହୋଇ ଏକମେଳ । ନନ୍ଦରାଜା ମନ୍ଦିରେ କରନ୍ତି କୋଲାହଳ । ୩ । ଯଶୋଦା ବୋଇଲେ ଏତ ବିପରୀତ ହେଲା । ଅକାରଣେ ମୋହର ଭାଉଳଗୋଟି ମଲା । ୪ । ଦଇବ ବିଧାତା ମୋତେ ଏ କଷଣ ଦେଲା । ବୃଦ୍ଧକାଳେ ଭାଇ ମୋର ବିପତ୍ତିକ ହେଲା । ୫ । ରୁକ୍ମିଣୀ ଗୁଣବତୀ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ରାଜା । ଅନ୍ତ କାହିଁ ପାଇବ ମୋ ଏମନ୍ତ ଭାରିଜା । ୬ । ଏତେ ବୋଲି ଯଶୋବନ୍ତୀ ଶୋକବନ୍ତ ହୋଇ । କାହ୍ନୁ ଶଙ୍କରଷଣଙ୍କୁ ଚୋଳି ଛନ୍ତି ଯାଇଁ । ୭ । ପୀଢ଼ସ୍ଥାନ ଉପରେ ବସାଇ ଦେଲେ ରାଣୀ । ଉଠ ଉଠ ବୋଲିଣ ଡାକନ୍ତି ପୁଣ ପୁଣି । ୮ । ପହରେ ହୋଇଲା ବେଳ କେତେ ଯାଅ ଭିଦ । ଧାଇଁ ଆସ ବାବୁ ମୋର ରୁଚିଲା ସମ୍ପଦ ॥ ଭାଇ ବେନିଗୋଟି ତୁମ୍ଭେ ଶୋଇଥାଅ ଏକା । ଗୋପପୁର ଯାକ ବାବୁ ପଡ଼ୁଅଛୁ ଡାକା । ୧୦ । ଧଲୁ ଧଲୁ ମହୁଲା ତୋ ପଳାଇ ଅଇଲ । ପ୍ରଚଣ୍ଡ-କାଳି ଅଜୁତ ସ୍ୱଧାଳୁ ଖାଇଲା । ୧୧ । ତୋହର ଯେ ଭଜ ମାଇଁ ମଲା ରାଧାବାଳୀ । କାହା କୋଳେ ବସି ତୁ ଖେଳିବୁ ବନମାଳୀ ॥ ଛଇମୁ ଜାଗିଲ ମୋତେ ଦଇବ ଦଣ୍ଡିଲା । ଅକାଳ ଉଲ୍କା ଆସି ଶିରରେ ପଡିଲା । ୧୩ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ ଯେ ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଚାହିଁ । ତୁମ୍ଭେମାନେ ତୁନି ହୋଇ ବସିଲ କିପାଇଁ । ୧୪ । ବାଡ଼ମାନ ଘେନିଣ ଗଉଡ଼ମାନେ ଚଳ । କି ବୋଲି ବୋଲଇ ଭୂତ ପଶୁରବା ଛଳ । ୧୫ । ଏତେ ବୋଲି ସମସ୍ତ ଗଉଡ଼େ ହୋଇ ଗୋଠ । ଆଗେ ଆଗେ ଉନ୍ମସେଣା କହାଇଲା ବାଟ । ୧୬ । ଚଳ ଚଳ ଧର ଧର ମାର ମାର ବୋଲି । ଉନ୍ମସେଣା ଉଆସେ ପଶିଲେ ଯାଇଁ ପେଲି । ୧୭ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ ନାଥ

ହୋଇଲାଟି ସାତ । ଘରେ ଆସି ପଶିଲେ ଲଉଡ଼ ଧରାପ୍ରେତ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା କଥାରେ ସମସ୍ତେ ଆସି କରି । କବାଟ ଭାଙ୍ଗିବେ ପ୍ରଭୁ
କେନ୍ଦୁବାଡ଼ ମାରି । ୧୯ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଭାଙ୍ଗିବେ
କବାଟ । ଏତ୍କ୍ଷଣି ଯିବାକୁ ସେ ନ ପାଇବେ ବାଟ । ୨୦ । କବାଟ-
ଦ୍ୱାରରେ ଯେବେ ଲଗାଇବେ ବାଡ଼ । ମହାଘୋର କରଣ
ଛଣ୍ଡିବ ଯିହରଡ଼ି । ୨୧ । ଏ ଯେବେ କେମନ୍ତ କରି ମୋତେ
ବଲାଇବେ । ଏକ ହସ ଗୋଟିକେ ସମସ୍ତେ ପଳାଇବେ । ୨୨ ।
କଷ୍ଟ କୃଷ୍ଣ ମାୟା ନ ଜାଣନ୍ତି ବ୍ରଜଲୋକ । ଆଉମାନେ ଯେତେକ
ସମସ୍ତେ ଯିବେ ଦେଖ । ୨୩ । ରାଧିକାକୁ ଦେବରାଜ ବଇନ
କହନ୍ତି । ପଲଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭୁ ବଜେ କରିଛନ୍ତି । ୨୪ । ଗୋପାଳେ
ବୋଇଲେ ଅହେ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଭାଇ । କଣ୍ଟଜଳାବାଟେ ତୁମ୍ଭେ
ଚଞ୍ଚଳ ଯାଇଁ । ୨୫ । ଝିପଣ୍ଡକାଳି ଅଦ୍ଭୁତ ଘରେ ଯେବେ
ଥାନ୍ତି । ଦୂର ଦୂର ଗର୍ଜନ ଶବଦ ସେ କରନ୍ତି । ୨୬ । ରାଧିକାକୁ
ଖାଇ ଚୋର ଉଆସ ଉପେକ୍ଷି । ଡରେ ପଳାଇଲା ଭୂତ ଗଉଡ଼ଙ୍କୁ
ଦେଖି । ୨୭ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଇଲା ମୁଁ ତ ବୁଝି କରିବ । ଏଥର
ଦେଖିଲେ ମୁ ଯେ ଛାତିଯୁ ମରିବ । ୨୮ । ଲହ ଲହ ଜିହ୍ୱା ସେ
ହଲାଇଥାଇ ଯେତେ । ପାଟିବସ୍ତାରିଇ ଛନ୍ଦ ଗିଳିବ ସେ ମୋତେ ॥
କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ହାତ ଦୁଇ ଲମ୍ବହୋଇ । ଗୃହଁଲା ମାଝେ ବାଳକୁ
ଧରି ବାହାରଇ । ୩୦ । ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଦୁଇ ହାତ ଦେଖିଲେ
ଡ଼ରିବା । ଦରାଣ୍ଡି ଧଇଲେ ବାବୁ ସମସ୍ତେ ମରିବା । ୩୧ । ଚରାଟି
ଗୃହଁଲେ ମୋତେ ଦନ୍ତପାଟି ଭିଡ଼ । ରକ୍ତ ଆଖି ଦେଖିଲେ ଜୀବନ
ଯିବଛଡ଼ି ॥ ଦଇବର ଯୋଗେ ଭୂତ ରାଧାକୁ ଖାଇଲା । ମୋହର
ମରଣ ଆସି ନିକଟ ହୋଇଲା । ୩୨ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ
ଗଉଡ଼ବୃନ୍ଦେ ଶୁଣ । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଥାଅ କିନା ଅମ୍ଭେ ଦେଖୁଁ
ଯାଇଁ । ୩୪ । ଏତେ ବୋଲି ଗମନ ସଧୀରେ କଲେ ରାସ୍ତେ ।
ଅବହେଲେ ମିଳିଲେ କବାଟଦ୍ୱାର ଯାଏ । ୩୫ । କଣ୍ଟଜଳାବାଟେ

ଭରେକ୍ଷିଣ ଦେଲେ ଗୃହିଁ । ଶୂନ୍ୟଘର ହୋଇଅଛି କେଣେ କେହି
ନାହିଁ । ୩୯ । ପିତାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ପ୍ରଭୁ ପଲଙ୍କୁ ଉଠିଲେ । ଆଡ଼
ହୋଇ କର ପ୍ରଭୁ ନମସ୍କାର କଲେ । ୪୦ । କାନ୍ଥମୂଳେ ଅଡ଼େଇ
ରହିଲେ ଅନ୍ଧମୂଳ । ରାଧିକାଙ୍କୁ ଲୁଚାଇ ଅଛନ୍ତି ପାଦତଳ । ୪୧ ।
ଘଡ଼ିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନନ୍ଦ ଗୃହିଁଛନ୍ତି ରହି । ସେଠାରେ ଶବଦ କାହିଁ
କିଛି ଶୁଭୁ ନାହିଁ । ୪୨ । ଗଉଡ଼ଥାଟକୁ ଗୃହିଁ ବୋଲୁଛନ୍ତି ରାଜା ।
ଅହୋ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ମଲ ତୋହର ଝାରଜା । ୪୩ । ଛାଡ଼ିଯାଇ
ଚେଲଉଠି ନଇଲ ବ୍ରଜସୁତ । ରାଧିକାଙ୍କୁ ନେଇଣ ପଳାଇ ଗଲା
ଭୂତ । ୪୫ । ଏତେ ବୋଲି ନନ୍ଦ ଯେ କବାଟଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ି । ଗଉଡ଼
ଥାଟରେ ଆସି ମିଳିଲେ ବାହୁଡ଼ି । ଗୋପାଳେ ବୋଇଲେ
ଅହୋ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଉଠ । ଭୂତ ପଳାଇ ଗଲାଣି ପିନ୍ଧଅ କବାଟ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଇଲେ ମୁଁ ପାଇଅଛି ଦଣ୍ଡ । ଚାରିଜଣ ଲୋକ
ମୋ ପାଖରେ ଥିବ ସଖା । ୪୭ । ଏତେ ବୋଲି ଗଉଡ଼ ଉଠିଲା
ସ୍ଥିର ହୋଇ । କଞ୍ଜଳାବାଟରେ ଭରେକ୍ଷି ଦେଲା ଗୃହିଁ । ପିତାଙ୍କୁ
ଦେଖିଣ ପ୍ରଭୁ ଆଡ଼ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ରୂପ ହୋଇ ଯାଇଁ
ପଲଙ୍କେ ବସିଲେ । ୪୯ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଇଲା ମୁଁ ମରିବି
ଏଥର । କାଳିଆ କାଳିଆଁ ହୋଇ ବସିଅଛି ଘର । ୫୦ । ଅଣ
ଦ୍ୱାରେ ଭରେକ୍ଷିଣ ବାରେ ଦେଲା ଗୃହିଁ । ହସିଣ ଉଠିଲେ ପ୍ରଭୁ
ଟହ ଟହ ହୋଇ । ୫୧ । ଗଉଡ଼ ବୋଇଲା ବାବୁ ଥାଅରେ ସମସ୍ତ ।
ଚକାର ହୋଇଲା ଏବେ ଗିଳୁଅଛି ଭୂତ । ୫୨ । ଅଣି ଦୁଇ
ଭୁଜ ହସ୍ତ ବୁକୁରେ କୋଡ଼ଇ । ଛଟପଟ ହେଉଅଛି ଗୃହିଁ ନ ପାରଇ ।
ଖଣ୍ଡେଦୂରେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ମୁହିଁ ମାଡ଼ି । ସଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କୁ
ପଳାଇଲେ ଛାଡ଼ି । ୫୪ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ହସ ଦେଖି ନ ବୁଝଇ ବାଟ ।
ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇଲେ ଲଉଡ଼ିଧରା ଥାଟ । ଗୋପାଳେ ବୋଇଲେ
ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ମଲା । ଭୂତ ନାହିଁ ବୋଲି ଯେ ଘରକୁ
ପଶିଗଲା ॥ ବିଧାତା କଢ଼ାଇ ନେଲା କର୍ମ୍ମର ଲକ୍ଷଣ । ଚାରିକା

ଲାଗିଣ ଯେ ଆପଣେ ଗଲା ନାଶ । ୬୯ । ପଛକୁ ନ ଚାହିଁ ପଳା-
ବନ୍ତି ବ୍ରଜଘୋଷ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ ନ କର ବାବୁ ଭୟେ ॥
ଏଣେ ତେଣେ ହୋଇ ବାବୁ ନ ପଳାଅ କେହି । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା
ପଡ଼ିଛୁ ଯେ ଘେଞ୍ଚିଆସ ଯାଇଁ । ୭୦ । ଗୋପାଳେ ବୋଇଲେ
ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନନ୍ଦରାୟେ । ବାବୁ ଯିବାକୁ ଯେ ଆମ୍ଭେ କରୁଅଛୁଁ
ଭୟେ । ୭୧ । ଆପଣା ଶାଙ୍କୋଳି ଦେଇ ଆପଣା ଗୋଡ଼ରେ ।
ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ କେମନ୍ତେ ପଶିବୁଁ ଯମପୁରେ । ୭୨ । ନନ୍ଦରାଜା
ବୋଇଲେ ତ୍ୱରିତ ହୋଇଯାଅ । ସମସ୍ତେହେଁ କେନ୍ଦୁବାଡ଼ି ହସ୍ତେ
ଘେଞ୍ଚିଥାଅ । ୭୩ । ଲୁଚଘର ଦେଖିଣ ଅଇଲୁଁ ଆମ୍ଭେ ଧୂର୍ତ୍ତ ।
କବାଟକଣରେ ଭୂତ ବସିଥିଲା ଲୁଚି । ୭୪ । ଏ କଥାମାନଙ୍କୁ
ତୁମ୍ଭେ ନ ପାଅ ଯେ ଡର । ସର୍ବମଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ ଏବେ ସୁମରଣା କର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରସାଦେ କିଛି ଭୟ ଭ୍ରାନ୍ତି ନାହିଁ । ଜଗନ୍ନାଥ ମଙ୍ଗଳା
ରକ୍ଷିବେ ସାହା ହୋଇ । ୭୫ । ରାଜାଙ୍କର ବଚନ ଯେ ଶୁଣିଲେ
ଗୋପାଳେ । ସମସ୍ତେହେଁ ବାହାର ହୋଇଲେ ଏକାବେଳେ ॥
ମାର ମାର ବୋଲିଣ କରନ୍ତି ଘୋରରଡ଼ି । ଆଗପଛ ଭୂମିରେ
ପିଟନ୍ତି କେନ୍ଦୁବାଡ଼ି । ୭୬ । ବନମୃଗ ଭୟେ ଯେସନେ ହରିଣୀ ତ୍ୱରିତ
ଚଉକଇ ଚାହାଁନ୍ତି ମହିଷ ପିଠିକର । ୭୭ । ବଳେ ବଳିଆର ଯେ
ଲଉଡ଼ଧରା ଥାଟ । କଳନା ନ ଯାଇ ସର୍ବେ ହୋଇଛନ୍ତି ଗୋଠ ॥
ସଉପ୍ୟେ ମିଳିଲେ ଯେ ଗଉଡ଼ବୃନ୍ଦ ଚାହିଁ । ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଠାକୁର
ତା ଦେଖୁଛନ୍ତି ରହି । ୭୮ । ରାଧିକାକୁ ଚାହିଁଣ ବୋଲନ୍ତି ପଦ୍ମଅକ୍ଷି ।
ଅନ୍ୟ ଖେଳ ପର ହସି କହଇ କି ସଖୀ । ୭୯ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ
ପ୍ରଭୁ କ୍ଷଣେ ଥିବା ହେଉ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଗଉଡ଼ ଏଠାରୁ ଚଳିଯାଉ ॥
ଆଉମ୍ଭେ ଗୋପାଳମାନେ ଫେଡ଼ିଛନ୍ତି ବାଡ଼ି । ହସିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ପୁଣ
ପଳାଇବେ ଛାଡ଼ି । ୮୦ । ମଲା ପ୍ରାଣୀଠାରେ କେତେ ମାତ୍ରବାଦ
ମାଡ଼ । ଏଥର ହସିଲେ ଛଟେ ମରିବ ଗଉଡ଼ । ୮୧ । ମହାପ୍ରଭୁ
ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ନ କର ଅନୀତ । ଏକା ଛର ଗଉଡ଼ଙ୍କୁ ଦେଇ

କେତେ ଶାସ୍ତି । ୭୭ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସ୍ୱଧା ଏହା କହୁବାର ବେଳେ ॥ ଗରୁଡ ମିଳିଲେ ଯାଇଁ କବାଟର ଦ୍ୱାରେ । ୭୮ । ଆକ୍ଷିରୁଦ୍ଧ ପଡ ଥିଲ ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ମୂର୍ଚ୍ଛା । ହରଷ ପାଇଣ ଚହିଁ ଉଠିଲ ଗରୁଡ଼ ॥ ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ମୁଖ ଚହିଁ ଗୋପପୁରେ ବୋଇ । ଧୀର ଧୀର ହୋଇ ବାରୁ ପାରୁରୁ ନ ଚଲ । ୮୦ । ଥୋକାଏ ବୋଇଲେ ଚଲ ନ ପାରିଲେ ଅବା । ଡେଣାଏଁ ଡେଣାଏଁ ଧରି ଘୋଷଡ଼ାଇ ନେବା ॥ ଏତେ ବୋଲି ଗରୁଡ଼ଙ୍କୁ ଧରି ବ୍ରଜପୋଏ । ଘୋଷାଡ଼ିଣ ଆଣିଲେ କବାଟଦ୍ୱାର ଯାଏ । ୮୧ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ ହୋ ବୁଡ଼ିଥିଲା ବେଳା । ମଲା ବୋଲି ଜାଣିଥିଲୁ ଆମ୍ଭ ଝିଅ ଶଳା । ୮୨ । ଏବେ ସେ ପାଇଲା ପ୍ରାଣ ଯଶୋଦାର ଝିଅ । ଘୋଷଡ଼ାଇ ଆଣିଲେ ତହିଁକି ଦୋଷନାହିଁ । ୮୩ । କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ କହିବା ଆସ । ଭୂତ ଯୋଗୁଁ ଗୋପପୁର ଯାଉଅଛି ନାଶ । ୮୪ । ସବୁଙ୍କୁ ଗିଳିବ ଏଥି ନ ରଖିବ କିଛି । ସ୍ୱଧାଙ୍କୁ ଖାଇଣ ଭୂତ ଅଣ୍ଟା କଳାଇଛି । ୮୫ । କେ ବୋଲଇ ସମସ୍ତେ ମୋହର ବୋଲ କର । ଘଡେପୁର କରି ଚଲ ବେଢ଼ିଥିବା ଘର । । ୮୬ । କେ ବୋଲଇ ଭୂତକୁ ତେମନ୍ତ ନୋହେ ଗଣ୍ଡି । ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ଘରଦ୍ୱାର ପକାଇବା ଖଣ୍ଡି । ୮୭ । କେ ବୋଲଇ ଘର ଦ୍ୱାର ନ କରିବା ନାଶ । ପିଢ଼ା କଣା କରି ସର୍ବେ ଅନାଇବା ଆସ । ୮୮ । କେ ବୋଲଇ ପିଢ଼ା ପରେ ଉଠିଥିବା ଭୂଲ । ହସ୍ତ ବଢ଼ାଇଣ ଯେବେ ବାଳ ଧରି ନେଲା । ୮୯ । କେ ବୋଲଇ ସମସ୍ତେହେଁ ରହିବା ଉହାଡ଼ି । କବାଟ ଭାଙ୍ଗିବା ଅମ୍ଭେ କେନ୍ଦୁବାଡ଼ି ମାରି । ୯୦ । ଏସନ କମ୍ପୁଛନ୍ତି ଗୋପାଳ ସମସ୍ତ । ଲହୁଡି ବୁଲାଇଣ ହୋଇଲେ ମହାମତ୍ତ । ୯୧ । କେ ବୋଲଇ ଧାଆଁରେ ଭୂତକୁ ବେଗେ ମାର । ନ ମଲା ବେଳକୁ ପଛେ ପୋଡ଼ିଦେବା ଘର । ୯୨ । ଏକଇ ପଛରେ ବେଢ଼ି ଅନେକ ରହିଲେ । ଘଡେପୁର କରି ଏକ କ୍ଷଣକେ ବେଢ଼ିଲେ । ୯୩ । କେ ବୋଲଇ ଗୋପପୁର ଭୂତ କଲା ଉଜା ।

ଲଉଡ଼ ବୁଲାଇ କେ ଶରକୁ ମାରେ ଠେଙ୍ଗା । ୯୪ । ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଉହଲେ ଗୋପାଳେ ସବୁ ପଡ଼ି । କଲିଂଆର କବାଟକୁ ମାରେ କେନ୍ଦୁବାଡ଼ି । ୯୫ । ତାହା ଦେଖି ସାଥିକାକୁ ବୋଲେ ପଦ୍ମଆଖି । ଶଉଡ଼ଙ୍କ ଗୋଳମାଳ ଦେଖ ପ୍ରାଣ ସଖି । ୯୬ । ଏହିକ୍ଷଣି ସାଥିକା ଗର୍ଜ୍ଜିବ ଯେବେ ମୁହିଁ । ଗୋପ ଛାଡ଼ି ପଳାଇବେ ଦେଖିଥିବୁ ରହି । ୯୭ । ଶତେପୁର କରି ଦେଖ ବସିଛନ୍ତି ବେଢ଼ି । ତୋହର ବୋଲରେ ସ୍ୱଧା ଦେବ ଯିହିରଡ଼ି । ୯୮ । ସାଥିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନାସ୍ୱପୂର୍ଣ । ଗରବଗଞ୍ଜନବାନା ତୁମ୍ଭେ ଯିନା ଜାଣ । ୯୯ । ଏତେ ବୋଲି ସାଥିକା ଉହିଲେ ଭୁଜ ହୋଇ । କାଯୃା ବସ୍ତାରିଲେ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଗୋସାଇଁ । ୧୦୦ । ମହାବପୃଙ୍କର ରୂପ ଧରି ମହାବାହୁ । ଫୁତ୍କାର କରିଣ ଗର୍ଜ୍ଜନ କଲେ ଯହୁଁ । ୧୦୧ । ଲହ ଲହ ଜିହ୍ୱା ପ୍ରଭୁ ଦନ୍ତପାନ୍ତି ଭିଡ଼ି । ବଜ୍ରନି ଛଡ଼ିଲେ ନାସ୍ୱପୂର୍ଣ ଯିହିରଡ଼ି । ୧୦୨ । ଘନ ଘନ ଗର୍ଜ୍ଜନ କରନ୍ତି ଘୋଷରବରେ । ଆକାଶ ବ ଗଗଣ ପଡ଼ିଲ ଉଷାଡ଼ଲେ । ୧୦୩ । ଗଙ୍ଗପଡ଼ ମନ୍ଦର ବ ତଳକୁ ପଡ଼ିଲା । ପର୍ବତ ଉପରେ ବ କୁଳିଶ ବରଷିଲା । ୧୦୪ । ସାତସିନ୍ଧୁ ଏକଠେ ଅଇଲା ହବା ଘୋଟି । ନବଖଣ୍ଡମେଦନୀ ବ ପଡ଼ିବ ଲେଉଟି । ୧୦୫ । ପଳାଇ ଯିବାକୁ ବାଟ ନ ପାନ୍ତି ଗୋପାଳେ । ଦଶଦିଗ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଲା ତେତେବେଳେ । ୧୦୬ । ଗୋଡ଼ ଥରହର କେହୁ ନ ପାରନ୍ତି ଚଳି । ଘରେ କେହି ପଶିଲେ କବାଟହାର ଢଳି । ୧୦୭ । ଥୋକାଏ ଲୁଚିଲେ ଯାଇଁ ବୃକ୍ଷର ପାର୍ଶ୍ୱରେ । ଭୟରେ ପଶିଲେ କେହି ଯମୁନା ନଦୀରେ । ୧୦୮ । ଆପଣେ ଯେ ନନ୍ଦରାଜା ହବା ହୋଇ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗର୍ଜନ ଶୁଣି ଉମତ୍ତ ପଡ଼ିଲେ । ୧୦୯ । ଗୃହଆଡ଼େ ଗୃହାନ୍ତେଣ କେଣେ ଦେଖୁ ନାହିଁ । ପଳାଇ ଆସନ୍ତି ନନ୍ଦ ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ । ୧୧୦ । ଜିଜ ପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବ୍ରଜପତି । ଯଶୋଦା ବୋଇଲେ ଏତ ବିପରୀତ ଅତି । ୧୧୧ । ରାଣୀ

ଆଗେ କହନ୍ତି ସ୍ୱଜନ ବଳବନ୍ତ । ମୋତେ ଖାଉଥିଲା ସେ ଧିପଣ୍ଡ-
ଢଳାକୃତ । ୧୨ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପ୍ରସାଦେ ଯେ ଅଇଲୁଁ ବେଗେ ତରି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ରକ୍ଷିଲେ ମଙ୍ଗଳା କଲେ ପାର । ୧୩ । ଯଶୋଦା
ଆଗରେ ନନ୍ଦ କହୁବାର ବେଳେ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅସି
ମିଳିଲେ ଗୋପାଳେ । ୧୪ । ଜଣେ ଜଣେ ଲୁଚିଥିଲେ ବ୍ରଜରେ
ଗୋପାଳ । ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ନନ୍ଦଦ୍ୱାରେ ଠୁଳ । ୧୫ ।
ମଣ୍ଡଳ ଆକାର ହୋଇ ବସିଲେ ଗୋପାଳେ । ଗୁପତ ସ୍ଥଳେଧି
ପୂଣ କଲେ ଏକାବେଳେ । ୧୬ । ନନ୍ଦସ୍ୱଜା ବୋଇଲେକ ଦଗୁ-
ନାହିଁ ବଲ । ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କ୍ରୁଦ୍ଧ ଏ ଗୋପକୁ ହେଲା ଶଲ । ୧୭ ।
ସାଧୁବାକୁ ଖାଇଣ ବସିଲି ସ୍ଥାନମାଡ଼ । ସ୍ଥାନ ମାଡ଼ ରହିଲା ନ
ଯିବ ଆଉ ଛାଡ଼ । ୧୮ । ଉନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଲେ ମୋତେ ଦଣ୍ଡୁଛ
ଏ ବୃଜି । ସାବଧାନେ ଶୁଣିମା ଗଉଡ଼ ନୃପଲକ୍ଷ୍ମି । ୧୯ । ଅଟ
ଅଣ୍ଡା କଲେ ସେ ନୁହଇ ବଡ଼ ଯଶ । ସ୍ତୁତି କଲେ କୃତ ଅବା
ହୋଇବ ସନ୍ତୋଷ । ୨୦ । ନନ୍ଦସ୍ୱନା ବୋଇଲେ ପଚ୍ଚର ଦୃଢ଼
ଯାଉ । ସ୍ୱଗ ଗଲେ ଯିବା ତାର କୋପ ଶାନ୍ତ ହେଉ ॥ ସଙ୍କୁ
ଗୁହିଁଣ ସେ ବୋଲନ୍ତି ନୃପଥାଇଁ । କନ୍ୟ ହୋଇଣ ସ୍ତୁତି କର-
ବାକ ଯାଇଁ । ୨୨ । ସ୍ତୁତି କଲେ କୃତ ଅବା ହୋଇବ ସନ୍ତୋଷ ।
ଅଣ୍ଡ ଗୋଳ କରିବାରେ ପ୍ରୟୋଜନ ଦ୍ୱଷ । ୨୩ । ଶୁକମୁନି
କହୁଲେ ପରୀକ୍ଷ ନୃପନାହା । ସ୍ୱଧା ମାଧବଙ୍କ କେଳି ପୁଚ୍ଛା କଲ
ଯାହା । ୨୪ । ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ଚିତ୍ତ ଶାନ୍ତ ହେଉ ।
କୋଟିଏ ଜନ୍ମର ଯେ ପାତକ କ୍ଷୟ ଯାଉ । ୨୫ । ଯେଉଁ ପାଦ
ଲାଗି ମୋକ୍ଷ ଯାମଳାର୍ଜ୍ଜୁନ । ରଙ୍ଗିମାଚରଣେ ଥାଉ କୃଷ୍ଣର
ଶରଣ । ୨୬ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏଥିଅନନ୍ତରେ ଯେ ଶୁଣିମା ନୃପମଣି । ନନ୍ଦ ବସିଥିଲେ ଯେ
ଗଉଡ଼ବୃନ୍ଦ ଘେନି । ୧ । ଉନ୍ଦ୍ରସେଣା କାନ୍ଦୁଅଛୁ ଭୂମିପରେ ପଡ଼ି-

ଆହା ମୋ ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭଙ୍କୁ କେଣେ ଗଲୁ ଛାଡ଼ି । ୨ । ଦ୍ରୌପଦୀ ସୁନ୍ଦରୀ
ଛନ୍ଦପୁରେ ଦେଖା ନାହିଁ । କେତେ ବାନ୍ଧୁଛନ୍ତ ଗୋ ଶରଦଚନ୍ଦ୍ର-
ମୁହିଁ । ୩ । ହିପଣ୍ଡକାଳି ଆକୃତ ନାହିଁ ସେ ଅଇଲା । ମୋର
ପ୍ରାଣର ବଲ୍ଲଭଙ୍କୁ ସୁଧାକୁ ଖାଇଲା । ୪ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ
ଗରୁଡ଼ ମୁଖ ଚାହିଁ । ତୁମ୍ଭେମାନେ ତୁଷ୍ଣ ହୋଇ ବସିଲ କପାଇଁ ॥
ଆହୁରି ଅନେକ ଏଥି କରିବ ଅନୀତ । ବେଗେ ଯାଇଁ ଦ୍ୟୂତକୁ
ସମସ୍ତେ କର ସ୍ତୁତି । ୬ । କ୍ଷଣକ ଭିତରେ କୋପ କଲା ଅପ୍ରମିତ ।
ଜାତିଏଁ ଜାଣିଲୁ ଏ ମନୁଷ୍ୟକ୍ରିୟା ଦ୍ୟୂତ । ୭ । ଗୋଳମାଳ କଲେ
ଏ କରିବ ବଡ଼ଶେଷ । ଭଜନ ହୋଇଲେ ଅବା ନ ଘେନିବ
ଦୋଷ ॥ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେହେଁ ସଜମାନ ହୁଅ । ହୀନକାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଣ ଯେ ସ୍ତୁତିବାକ୍ୟ କହ । ୯ । ତାହା ଶୁଣି ଗରୁଡ଼ ଥୋ-
ଇଲେ ସବୁ ସଜ । ବଳକାର୍ଯ୍ୟ ଲୁଚାଇ ହୋଇଲେ ହୀନ ତେଜ ॥
ପଦ୍ମରୁ ନୂପୁର ଯେ କଟିରୁ ଦବ୍ୟ ଘଣ୍ଟି । ହସ୍ତରୁ ପତାକାମାନ
ପକାଇଲେ କାଟି । ୧୧ । ହୃଦରୁ ପଦକମାନ ପକାଇଲେ ଭାଙ୍ଗି ।
ସୁନାସୂତା କାଢ଼ିଣ ପୁଣ କେ ଦେଲା ଫିଙ୍ଗି । ୧୨ । କାହାର ଅଣ୍ଟାରୁ
ରହି ଓଢ଼ିଥଣୀ କାଢ଼ି । ପଥରେ ଥୋଇଣ କେ ପିନ୍ଧନ୍ତି କେନ୍ଦୁ-
ବାଡ଼ି । ୧୩ । କର୍ଣ୍ଣର କୁଣ୍ଡଳ କେତୁ ପାତେ ମରଦଲେ । ଗଳାରୁ
ମୁକୁତା କାଢ଼ି ବାଲରେ ଯୋଡ଼ିଲେ । ୧୪ । ଲଲାଟପଟ୍ଟରୁ କେ
କାଢ଼ିଲେ ସୁନାଟିକା । କାଛମାନ ପାଲଟି ପିନ୍ଧିଲେ କୁଣ୍ଡାକଚ୍ଛା ॥
ଦେହରେ ପାଉଁଶ ବୋଲି ସମସ୍ତ ଗୋପାଳ । ବାଡ଼ିମାନ ପକାଇ
ମୁକୁଳା କଲେ ବାଳ । ୧୬ । ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ବୋଲନ୍ତି
ନରନାଥ । ସମସ୍ତେ ଦ୍ୟୂତକୁ ବାରୁ ଯୋଡ଼ିଥିବ ହସ୍ତ । ୧୭ । ଯାହାକୁ
ଯେମନ୍ତ ସ୍ତୁତି ତେମନ୍ତ ବୋଲିବ । କରପଦ୍ମ ଯୋଡ଼ି ଯାଇଁ ସମ୍ମୁଖରେ
ହୋଇବ । ୧୮ । ଏତେମତେ ଦ୍ୟୂତ ଯେବେ ଦେବ ତଡ଼ବଡ଼ି ।
ସମସ୍ତେ ପଳାଇ ଯିବା ଗୋପନଗ୍ର ଛାଡ଼ି । ୧୯ । ଏଥନେକ ଦଣ୍ଡର
କରନ୍ତି ଯୋଗ୍ୟାମତେ । ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ଉଆସକୁ ଚଳିଲେ ସମସ୍ତେ ॥

ଦୁଇ କାଖେ ହାତ ଧରି ଦନ୍ତରେ ତୃଣ । ଝୁଣ୍ଟି ଦୂରୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ଭୃତରେ ଶରଣ । ୨୧ । ଯେ ହରି ଛମୁକୁ ଯେବେ ଚଳଇ ବଳଥା । ରକ୍ଷିଲେ ରକ୍ଷିବେ ଏକା ଦ୍ୱିପଣ୍ଡକାଳିଆ । ୨୨ । ଗଉଡ଼ମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକମୁଖ ହୋଇ । କବାଟ ଦ୍ୱାରରେ ସ୍ତୁତି କରୁଛନ୍ତି ଯାଇଁ । ୨୩ । ଜୟ ଜୟ ଭୂତେଶ୍ୱର କର ପ୍ରତିକାର । ତୁମ୍ଭର ସଙ୍କୁଚା ସିନା ଏ ଗୋପନଗର । ୨୪ । ଆମ୍ଭେ ଛାର ନ ଜାଣୁ ତୁମ୍ଭରେ କଲୁଁ ଦୋଷ । ସକଳସହୁଣି ନାଥ ନ କରନ୍ତୁ ରୋଷ ॥ ଅନନ୍ତକୋଟି ଜୀବ ଯା ପାଦତଳେ ଝୁଣ୍ଟି । କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ପାରୁ ଭକ୍ତପୁର ଘୋଟି । ୨୫ । ମହାବଦ୍ୟୁଙ୍କର ଅଟେ ରୂପ ବିକଟାଳ । ଦେବତାଏ ଦେଖି ହେବେ ଭୟରେ ଆକୁଳ । ୨୬ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଛାର ଅବା ବଣ ପଶୁଜାତି । ସେବକ ଛାରକୁ ଦର୍ପ ତଥ ଏଡ଼େ ଶାସ୍ତି । ୨୭ । ତ୍ରୁ ଭମନ୍ତେ ଅଇଲ ତୁମ୍ଭର ଘର କାହିଁ । ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ କଥା ନ କହ ଦ୍ୱପାଇଁ । ୨୮ । ଜୟ ଜୟ ମହାପ୍ରଭୁ କ୍ଷମା କର ଦୋଷ । କେବଣ ନଗରେ ସ୍ଥାନ ତୁମ୍ଭ ନାମ ଦ୍ୱସ । ୩୦ । ସମସ୍ତ ଗୋପାଳେ ଅମ୍ଭେ ମାଗୁଅଛୁଁ କଥା । ଅନୁଗ୍ରହ କରଣ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହ କଥା । ୩୧ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ସ୍ୱାରଜା ଶ୍ରୀଧିକା ଚନ୍ଦ୍ରମୁହିଁ । କେବଣ ଦୋଷରେ ତାକୁ ଖାଇଲ ଗୋସାଇଁ ॥ ଅନେକ ପ୍ରକାର କରି ମନାଇ କହୁଲେ । ପଞ୍ଚଦ୍ୱୀପ୍ତା ଦେଇ କରି ଶିରେ କର ଦେଲେ । ୩୨ । କବାଟ ଦୁଆରେ ମାଡ଼ି କରପଦ୍ମ ଯୋଡ଼ି । ଏକା ବେଳେ ସର୍ବେ ପାଦତଳେ ଗଲେ ପଡ଼ି । ୩୩ । ନନ୍ଦସୁତା ରହିଲେ କାଖରେ ହାତ ଦେଇ । ମନେ ମନେ ସୁମରନ୍ତି ଜଗତ-ଗୋସାଇଁ । ୩୪ । ପକ୍ଷୀକ୍ଷ ଅଟଇ ଯେ କହନ୍ତି ଶୁକମୁନି । ଶୁଣ ହେ ନୃପତି ଏ ଅପୂର୍ବ ରସବାଣୀ । ୩୫ । ଗୋପାଳେ ପଡ଼ିଲେ ଯେତେବେଳେ ଧରଣୀରେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସ୍ୱଧା ନେତ୍ରୁଁ ବନା ଥରେ ॥ ଗୋପାଳଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଗୋ ଦେଖ ଦେଖ ଗୋଇ । ହେଲି ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତେ ସେହୁ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଶୋଇ । ୩୬ । ଶ୍ରୀଧିକା

ବୋଇଲେ ହଟନାଗରଙ୍କ ଗୁରୁ । ଗରବ-ଗଞ୍ଜନ ପ୍ରଭୁ ହସ ଲୁ ନ
କରୁ । ୩୮ । ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ କଥା କହ ଭାବଗ୍ରାହୀ । ଗୋପାଳେ
ଅନେକ କଷ୍ଟ ପାଇଲେ ଗୋସାଇଁ । ୩୯ । ସ୍ୱାଧିକାର ବଚନ
ଶୁଣିଣ ରତ୍ନଧର । ବିସ୍ମୟେ ଦସ୍ୟା କହିଲେ ଭକତଯୋଦର । ୪୦ ।
ମୃଦୁହାସରେ ବୋଇଲେ ଝେଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟି । କାହିଁପାଇଁ ଭୂମି-
ପରେ ପଡ଼ିଅଛ ଲୋଟି । ୪୧ । ଛିଣ୍ଡିଯିବ ତୁମ୍ଭର ଆଜି ଫିଟିଲାରେ
କଷ୍ଟ । ଆରେ ଆରେ ଗରୁଡ଼ ବାହନ ହୋଇ ଉଠ । ୪୨ । ମୋର
କାଳପଣକୁ ରେ ସହିଅଛୁ ମୁହିଁ । ତୁମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଦୋଷ କଲ
ଜଗତରେ ନାହିଁ । ୪୩ । ନନ୍ଦରାଜା କହିଲେ ହେ ଉଠ ଉଠ
ବେଗ । ଭୂତ କଥା କହିଲ, ଆମ୍ଭର ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ । ୪୪ । ତାହା
ଶୁଣି ଗୋପାଳେ ଉଠିଲେ ଶୀଘ୍ର ହୋଇ । ବେଗେ ଲୁଣ୍ଠ୍ୟଲୁଣ୍ଠ୍ୟ
ହୋଇ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ଦେଲ । ୪୫ । ଶିରେ କର ଯୋଡ଼ିଣ ବୋଲନ୍ତି
ବ୍ରଜଦାସ । ଅବଧାନ କର, ପ୍ରଭୁ କଲୁଁ କେଉଁ ଦୋଷ । ୪୬ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେ ଗଉଡ଼ବୃନ୍ଦେ ଶୁହଁ । ଯେଉଁ ଦୋଷ କଲ
ତୁମ୍ଭେ କହିଦେବି ମୁହିଁ । ୪୭ । କଦମ୍ବମୂଳକୁ କାଲି କେ କେ
ଯାଇଥିଲ । ଶତଚନ୍ଦ୍ରଦର୍ପଣ ମୋ ନେଇ ଆଣିଲ । ୪୮ । ଦେଖିଲା
ବେଳକୁ ମୁଁ ଯେ ହୋଇଅଛୁ ଅନ୍ଧ । ଜୀବନ ଯୌବନ ମୋର
ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ । ୫୦ । ହ ଭୂତ ହ ଭବିଷ୍ୟ ହ ବର୍ତ୍ତମାନ କଥା ।
ତହିଁକି ଶୁହିଁଲେ ଜଣା ହିଁପୁର ବାରତା । ୫୧ । ବୃନ୍ଦାବନ ଭିତରେ
କରିଛୁ ନିଜ ଘର । ଅପଲାକଦମ୍ବତରୁ ସିଂହାସନ ମୋର । ୫୨ ।
ଯେଉଁଦିନୁ ସୃଷ୍ଟି ଗଢ଼ିଲାଣି ବିଶ୍ୱକର୍ମା । ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ଆମ୍ଭ
ଗୋପନର ସୀମା । ୫୩ । ଶାଳ ଶିଳ ବନରେ ଯେ ପର୍ବତ
ମାଳୁଆ । ସବୁଠାରେ କର୍ତ୍ତା ମୁହିଁ ହିଁ ପଣ୍ଡ କାଳିଆ । ୫୪ । ଆକାଶକୁ
ଦୃଷ୍ଟି କରି ଘୋରରଡ଼ ଦେଲେ । ଉଷ୍ମରର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କମ୍ପଇ ଥର-
ହରେ । ୫୫ । ସୁର ଯେ ଅସୁର ମୋର ଭାରୁ ନାହିଁ ଶଙ୍କା । ଶୁଣା-
ନନ୍ଦିମିରେ ମୁହିଁ ବୁଲୁଥାଇ ଏକା । ୫୬ । ରଣ୍ଡୀ ଚାମଣ୍ଡୀ ଡାକିନୀ

ଆଉ ପିଶାଚମାନ । ଏମାନେ ଅଟନ୍ତି ମୋହର ପଞ୍ଚ ସରଣୀ । ଏକ ପଦଶ୍ରକେ ଯାଇ ପାରେଁ ଯୁଣେ ବାଟ । ଆଗେ ପଛେ ଥାନ୍ତି ଯେ ନଉଡଧସ୍ତ ଥାଟ । ୬୯ । ମୋର ପାଦଘାତେ ମେରୁ ପର୍ବତ କମ୍ପଇ । ଆକାଶେ ଲାଗଇ ଶିର ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଯାଇ । ୭୦ । ବସୁଙ୍କର କାଳିଆ ଅଟଇ ମହାବଳୀ ॥ ପାଟି ବସ୍ତାଇଲେ ଭବପୁର ଦେବ ଗିଳି । ୭୧ । ଭ୍ରମଣ କରଇ ମୁଁ ଯେ ଅର୍ଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଗ ଯାଏ । ଅଶୀକୋଟି ଚାମୁଣ୍ଡା ଅଟନ୍ତି ମୋର ପାଏ । ୭୨ । ଯମ ଯେ ବରୁଣ ମୋର ଅଟନ୍ତି ପରଜା । ଶତଲକ୍ଷ ଭୂତଙ୍କର ଅଟଇ ମୁଁ ରାଜା ॥ ଶକ୍ତି କାହାରକୁ ମୋର ନାହିଁ କିଛି ଭୟ । ରୁମମୂଳେ ଲାଗି ରହୁଥାଏ ବସୁମତୀ । ୭୩ । ସକଳ ସ୍ତମ୍ଭଣ ଖାଇଁ ଲୋଚନ ଅଗ୍ନିରେ । ପବନଙ୍କୁ ଆଣି ମୁଁ ଚରଣେ ବାନ୍ଧିପାରେ । ୭୪ । ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ବରୁଣ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପିତା । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଗରୁଡ଼ ନ ଜାଣି ହେଲ ମତ୍ତା । ୭୫ । ନବଖଣ୍ଡ ମେଦିନୀ ନଖରେ ପାରେ ଛିଡ଼ି । ହସ୍ତ ବଢ଼ାଇଲେ ମୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପାରେ ଧରି । ୭୬ । ଚଉଷଠି ଗଙ୍ଗା ଅଛି ମୋର ପାଦତଳ । ଚଳୁ କରି ପାରେ ମୁଁ ହିଁ ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ ଜଳ । ୭୭ । ମୋର କୋପ କଲେ ରେ ପୃଥିବୀ କାହିଁ ଥିବ । ନାସିକା ପବନଘାତେ ମେରୁ ଛିଡ଼ି ଯିବ । ୭୮ । ଗମ୍ଭୀର ଖୋଲ ପଦ୍ମବ୍ରେ ଅଛି ମୋର ପେଟ । କଣକେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ରଖି ପାରେ ଯାଠ ଆଠ । ୭୯ । ଏତିକ୍ଷଣି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗିଳିଦେବି ଧରି । ତୁମ୍ଭେ ଛାର ମୋ ଦର୍ପଣ ଆଣ ଜେର କରି । ୮୦ । ଉପଦ୍ରବେ ଶତ୍ରୁ ହେବେ ମୋର ଥାଟେ ଯାଜେ । ଯନ୍ତ୍ରକ ଚାହିଁଲେ ମୁଁ କରଇ ଦଗଦଜେ ॥ ସିଦ୍ଧ ଯେ ସାଧକମାନେ ନ ପାଆନ୍ତି ଯାହା । କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ନ ଲାଗଇ ଦେଖୁଥିଲେ ତାହା । ୮୧ । କେତେବେଳେ କେଉଁ କଥା ପଡ଼ିଯିବ ବୋଲି । ଯତ୍ନରେ କଦମ୍ବମୂଳେ ଥୋଇ କରି ଗଲି । ୮୨ । ଥୋଇକରି ଭ୍ରମଣେ ଇଚ୍ଛିଲେ ଗଲି ମୁହିଁ । ଆସି ଦେଖିଲି ବେଳକୁ ସେଠାବରେ ନାହିଁ । ୮୩ । ଦର୍ପଣ ନ ପାଇ ଯେ ମନରେ

କୋପ କଲ । ସେଥିପାଇଁ ସ୍ୱଧିକାଲୁ ମାରି ପକାଇଲ । ୭୭ । ଯହିଁ ପାଇଁ ମୈତ୍ରୀ କଲ ତାହା କି କହିବି । ଅମ୍ଭ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ ତୁମ୍ଭ ସ୍ୱଧିକାଲୁ ଦେବ । ୭୮ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଶୁଣ ବୃକ୍ଷେଶ୍ୱର । ମରା ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ନେଲେ କି ହେବ ଅମର । ୭୯ । ତାହା ଶୁଣି ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର । ମାରି ତାରି ପାରଇ ଏମନ୍ତ ବାନା ମୋର । ୮୦ । ଦନ୍ତଘାତ ପାଇ ମୂର୍ଚ୍ଛା ଯାଇଛି ମୃଗାକ୍ଷୀ । ଉଦକ ଖାଇଲୁ ଯେ ନିଶ୍ୱାସ ବହୁଅଛି । ୮୧ । ଫୁଲ ପାଣି ମନ୍ତ୍ରି କରି ସିଞ୍ଚିଦେଇ ମୁଖେ । ଜୀବମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ଉଠିବ ଲକ୍ଷ୍ମୀମୁଖେ । ୮୩ । ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ସ୍ୱଧିକାଲୁ ଏତକ୍ଷଣି ନିଅ । ଅମୂଲ୍ୟ ଦର୍ପଣ ମୋର ବେଗେ ଆଣିଦିଅ । ୮୪ । ଏହା ଯେବେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ନ କରିବ ଜାଣ । ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ର ଦିଅ କରିବି ଦର୍ପଣ । ୮୫ । ମନକୁ ନଇଲେ ହେବ ଦଣ୍ଡ ଦଇବର । କ୍ଷଣକେ ଭିତରେ ଶୂନ୍ୟ ହେବ ଘର ଦ୍ୱାର । ୮୬ । ବିଲମ୍ବ ନ କରଣ ବହନ ଆଣି ଦିଅ । ଅମ୍ଭେ ଚଳିଯାଉଅଛୁଁ ସ୍ୱଧିକାଲୁ ନିଅ । ୮୭ । ଏହା ଶୁଣି ଗଉଡ଼େ ପାଇଲେ ମନେ ବ୍ୟଥା । ଏକଲୁ ଆରେକ ଅଉ ନ କହନ୍ତି କଥା ॥ ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଗୃହିଣୀ ବୋଲନ୍ତି ରାଜା ନନ୍ଦ । ଅଜନ୍ମ କାଲରୁଁ କାହୁ ମାଗୁଥାଇ ଚନ୍ଦ । ୮୯ । ବାଳୁତ ଭ୍ରମର ବୋଲି ଭାଷାରେ ଭୁଲାଉଁ । ତୁଇ ଏବେ ମାଗୁଅଛୁ ପାଇବା ତା କାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଇଲା ଶୁଣି ମା ବ୍ରଜରାଜା । ସତେହେଁ କି କଣ୍ଟଥିବ ମୋହର ଭାରିଜା । ୯୧ । ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦେ ଯେବେ ଥିବ ନବବାଳୀ । ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆଗରେ ଦେବି ସହସ୍ରେକ ବଳୀ ॥ ଷଣ୍ଢେ ମାଢ଼ି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦେବଇଁ କରି ଦାନ । ଉହ ଶାନ୍ତି କରଣ ତୋଷିବି କତ୍ରଜନ । ୯୩ । ଚଣ୍ଡ ଶାନ୍ତି ହୋଇବ ଛାଡ଼ିବ ମନୁ ତାପ । ବଇଷ୍ଣବ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ମୁଁ ଛଡ଼ାଇବି ପାପ । ୯୪ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଚରଣେ ଭିତ୍ୟେ ଥିବି ଖଟି । ବାରବ୍ରତ ଓଷା ଯେ କରିବି କୋଟି କୋଟି । ୯୫ । ସହସ୍ରେ ଦୁହିଁ ଲଗାଇ ଦେବି ଶିବଅଳ ।

ଗଙ୍ଗାରେ ସ୍ନାନ କରି ମୁଣ୍ଡାଇବ ବାଳ । ୯୬ । ବାଉ ବୁଢ଼ି ସନ୍ତତେ ବିପ୍ରଙ୍କୁ ଦାନ ଦେବ । ସ୍ୱାମୀକାଳୁ ଯେଉଁ ପଛେ ଯୋଗୀ ହୋଇଯିବ ॥ ନୋହିଲେ କାଳିନ୍ଦୀଜଳେ ଝାସ ଦେବ ଯାଇଁ । ତୁମ୍ଭେ ମୋର ଭଣୋଇ କହିଲ ତୁମ୍ଭ ଚହିଁ । ୯୮ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ ଯେ ନୁହ ବାଉ ଛନ୍ନ । ରଖିଲେ ରଖିବେ ପ୍ରଭୁ ଅର-ଭଞ୍ଜନ । ୯୯ । ସୁଖବେଳା ବୁଡ଼ାଇ ତୁ ହୋଇଛୁ ବିରେଖ । ଦୁର୍ଗା ପାର କରିବେ ମଙ୍ଗଳା ହେବେ ପକ୍ଷ । ୧୦୦ । ଦୂତମୁଖୁଁ ଶୁଣିଲେ ଯେବଣ କଥାମାନ । ହସ୍ତେ ଜାଣିଲେ ବସ୍ତ୍ରବ ବିଶୋ-ଶୀଲତନ । ୧୦୧ । ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ରଖିଥିବେ ଯେବେ । ସମସ୍ତେ ବିସ୍ମର କର ଜ କରିବୁଁ ଆମ୍ଭେ । ୧୦୨ । ତେ ତାହା ଦର୍ପଣ ନେଲା ହେଲା ପରମାଦ । ଦଇବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଆସି ଲଗାଇବ ବାଦ । ୧୦୩ । କହୁ ନ ସରଇ ଯେ ଦୂତର ଯେତେ ଛଟା । ଅନ୍ଧକଳ ମାଗଇ ଆକାଶଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ ॥ ବଳି ଖୁପଣରେ ଅଟେ କାରଣିଶ୍ରେମଣି । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦୂତକୁ ଯେ ନୁହେ ଜଣି ॥ ଦଇବ ଦୁର୍ଯୋଗେ ଅସି ପଡ଼ିଲା ସନ୍ଦେହ । କାହାର ବି ବୁଦ୍ଧି ଅଛି ବିସ୍ମରଣ କହ । ୧୦୫ । ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ବୋଇଲା ଗୋପାଳବୃନ୍ଦ ଚହିଁ । ମୋହର ବୁଦ୍ଧିଏ ଅଛି ଶୁଣକୁ ଗୋସାଇଁ ॥ ଦୁଃଖକୁ ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲୁ ଯେ ନେର । ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବା ମନମତ କର । ୧୦୬ । ସେ ଯେବେ ସ୍ୱାମୀକୁ ଆଣି ଦେବ ଆମ୍ଭ କୋଳେ । ପଛେ ଆନ ବିସ୍ମର କରିବା ନଚନ୍ଦେବେଳେ ॥ ଧନ ରତ୍ନ ଦେଇ ତାକୁ ପ୍ରବୋଧ କରିବା । ଧନ ଗୃହ ପାଞ୍ଚ ହେଲେ ଲୁହାଇଣ ଥିବା ୧୦୮ । ଏତେ ମତେ ଦୂତ ଯେବେ ଦେବ ଚଡ଼ାବନ୍ଧ । ଗୋପନଗ୍ରାମୀମା ପଛେ ପଳାଇବା ଛନ୍ଦ । ୧୦୯ । ନନ୍ଦରାଜା ବୋଇଲେ ହେ ଇନ୍ଦ୍ରସେଣା ଭଲ । ଆପଣାର ଅଛତ ବି ପରତାପେର ଥାଇ । ୧୧୦ । ସ୍ୱାମୀକା ପଛଲଷୁତ ହୋଇଲୁ କାତର । କାହାପାଇଁ ନେ ଅବା ଛଡ଼ିବ ଘର ଦ୍ୱାର । ୧୧୧ ।

ଏ ଗୋପନଗରେ ବାରୁ ଘର ନାହିଁ କେତେ । ଅକାଲ ଉତ୍ପାତ
ଏକ ପଡ଼ଛୁ ତୋ ମାଥେ । ୧୧୧ । ଆକୁଳ ହୋଇଣ ବାରୁ ବୋଲୁ
ଯେଉଁ ବାଣୀ । ମିଛକଥା କହୁଲେ ଭୂତକୁ ନୋହେ ହାଣି । ୧୧୨ ।
ଧନ ରତ୍ନ ଦେଇ ଅବା ପାଦହିଁ ଧରିବା । କ୍ଷଣକେ ଭଲିଲେ
ବାରୁ ସମସ୍ତେ ମରିବା ॥ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଗଉଡ଼ ହୋ କହୁଛ ନ
ଜାଣ । ଆମ୍ଭର ବୁଦ୍ଧିଏ ଅଛୁ କହୁବା ତା ଶୁଣ । ୧୧୪ । ଯାହାକୁ
ଯେମନ୍ତ ରୂପେ ମିଳିବ ଯେ ବଳି । ଉପଳ ଗୋଟିଏ ବାରୁ ଆଣ
ବେଗ କରି । ୧୧୫ । ଷଡ଼ରସ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଅମୃତରସ ଦେଇ ।
ପାଦେ ପଡ଼ ଶୋଇବା ଭୂମିରେ ଲମ୍ବ ହୋଇ । ୧୧୬ । ଭୂତ
ପ୍ରେତ ଇତ୍ୟାଦ ଯେତକ ପିଶାଚିଣୀ । ଖାଇବାର ଅର୍ଥେ ସିନା
ଲାଗିଥାନ୍ତି ପୁଣି । ୧୧୭ । ବରଷକ ଭୋଗ ଯେ ଦିନକେ ଭିଆଇବା
ଯେତେ କଳାଗାଇ ସବୁ ସଜାଡ଼ିଣ ଦେବା । ୧୧୮ । ଏମନ୍ତ
ବୋଲିଣ ଯେତେ ଗୋପନଗ୍ରବାସୀ । ଏକଠାବ ହୋଇଣ ଯେ
ଭଲ୍ଲି ଛନ୍ତି ବସି । ୧୧୯ । ଗୋପାଳଙ୍କ ଦଣ୍ଡର କରିବା ଦେଖି
ଏଣେ । ହିପଣ୍ଡାଳି ଆବୁଡ଼ ଡ଼ାକ ଦେଲା ତେଣେ ॥ ଆରେ ଆରେ
ଗଉଡ଼େ ତୁମ୍ଭର ନାହିଁ ଡ଼ର । ଏହା ଶୁଣି ଗଉଡ଼େ କମ୍ପିନ୍ତି ଥର-
ହର । ୧୨୦ । ଶତଶ୍ଚ ଚନ୍ଦ୍ରଦର୍ପଣ ଆଣିଛ ଗୋସ୍ୱାଲ । ଏକଚନ୍ଦ୍ର
ମାଗିଲେ ରେ ନ ଦିଅ କପାଳ । ୧୨୧ । ଦେବ କି ନ ଦେବ ଶୁଣି
ଛାଡ଼ିବା ସନ୍ଦେହ । ନୋହୁଲେ କି କଥା ଅଛୁ କରି ବିଣ କହ । ୧୨୩ ।
ନନ୍ଦସ୍ୱାଳ କହୁଲେ ଶୁଣିମା ଭୂତେଶ୍ୱର । ଅରକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କୁ
ଏଥିକୁ ଇଚ୍ଛାକର । ୧୨୪ । ଦର୍ପଣ ହଜଲା ବୋଲ କଲୁଁ ଆମ୍ଭେ
ଦୋଷ । ସକଳସହଣି ନାଥ ନ କରନ୍ତୁ ରୋଷ । ୧୨୫ । ସେବକର
ସେବକ ଭୃତ୍ୟର ଭୃତ୍ୟ ହୋଇ । ଜୀବ ଥିବାଯାଏଁ ଆମ୍ଭେ ଖଟିବୁ
ଗୋସାଇଁ ॥ ଦେବା ନବାରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନୋହୁଁ ଯେ କୁଣ୍ଠିତ ।
ତୁମ୍ଭର ରହଲ ଏହୁ ଗୋପନଗ୍ର ସତ । ୧୨୬ । ଆନ କିଛୁ
ଦେବାକୁ ଯେ ନ ହେବୁଁ ଲାଜନ । ବାରମାସୀ ତୁମ୍ଭପୂଜା କରିବୁଁ

ଉଆଣ । ୧୨୮ । ଯାହା ତାହା କରଣ ସକଳ ସଜ୍ଜା ଦେବୁଁ ।
ହୃଷ୍ଟ ହୃଦୟ ଭାବେ ସେବା କରିଥିବୁଁ । ୧୨୯ । ନନ୍ଦସୁତା ମୁଖରୁ
ଏମନ୍ତ ବାଣୀ ଶୁଣି । ହସ ହସ ହୋଇ ଦୂତ କହିଲା ଯେ ପୁଣି ॥
ଗଉଡ଼ ବାଉଡ଼ ହାଉଡ଼ ଯେ ଜାତି ତୁମ୍ଭେ । ବେଲୁଁ ଉପତ
ବୋଲି ନ ଜାଣୁ ତା ଆମ୍ଭେ । ୧୩୧ । ଯେତେ ଦୋଷ କଲେ
ତୁମ୍ଭ ଆପଦ ଖଣ୍ଡିବା । ସେବକ ଲୋକଙ୍କୁ କେତେବେଳେ ଦ
ଦଣ୍ଡିବା । ୧୩୨ । ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଗଉଡ଼େ ବହନେ ଯାଅ ଚଳି ।
ବେଗ ବେଗେ ଆଣ ଯେ କରିବା ଦୂତକେଳି । ୧୩୩ । ଗୋପାଳେ
ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ସାବଧାନ ହୁଅ । ବେଗ ଆସି ଦେବୁ ଅମୃ
ସ୍ୱାଦୁକାରୁ ଦଅ । ୧୩୪ । ଦୂତ ବୋଲେ ମୃତସଞ୍ଜୀବନମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ।
ମଲା ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଆଜ ଜୀଆଇବା ଟିକି । ୧୩୫ । ଇସ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଚମଣ୍ଡା
ସବୁ ମୋର ପରିବାରୀ । ବାଣ୍ଟିଛନ୍ତି ସ୍ୱାଦୁକାରୁ ଶତ ଭାଗ କରି ।
ଶୀତଳ ମନୋହର ସିନା ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବା । କଥାଏ କଥାଏ କହି
ତାହାଙ୍କୁ ବୋଧିବା । ୧୩୭ । ଏବେ ଯାଅ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାଦୁ ଥାଅ
ମୁର୍ଚ୍ଛି । ଭରତନ ଯାଏ ତୁମ୍ଭେ ନ କହିବ କିଛି । ୧୩୮ । ଅପୂର୍ବ
ପଦାର୍ଥ ଯେତେ ଥିବ ଉପହାର । ଆସି ମହି ଅଗଣାରେ ସବୁ ଠୁଳ
କର ॥ ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥମାନ ଏକାଠି ଥୋଇବ । ତଗ ପାଶେ
ଗୋଟିଏ ଯେ କେହି ନ ରହିବ । ୧୪୦ । ମହାକେଳି ଭ୍ରମଣ
କରିବୁଁ ଉଣାସ୍ତ । ହମୁରେ ପଡ଼ଲେ କେହି ନ ଯିବେଟି ବର୍ତ୍ତି ॥
ଶତଲକ୍ଷେ ଦୂତ ଯେ ପଞ୍ଚାଶ କୋଟି ଇସ୍ତ୍ରୀ । ଠହଠହ ସିଙ୍ଗରେ
ବହନ ମୁଖ ମଣ୍ଡି ॥ ଅଶିକୋଟି ପିଶାଚୁଣୀ ସହସ୍ରେ ଚମଣ୍ଡା । ଏକ
କରେ ଝପର ଆରେକ କରେ ଖଣ୍ଡା । ୧୪୩ । ଏମାନଙ୍କୁ ଶୀତଳ
ମନୋହର ସଜ୍ଜା ଦେବ । ଭରତନ ପରେ ସ୍ୱାଦୁକାରୁ ବଣ୍ଟାଇବ ॥
ନନ୍ଦସୁତା ବୋଇଲେ ଯେତେକ ଆଜ୍ଞା ଦେଲ । ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଯେ
ଯୋଗାଇବ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ଭଲ । ୧୪୫ । ଦୂତ ବୋଲେ ନଗର
ଯେ ପର୍ବତ ମାଳ ଆ । ସବୁଠାରେ କର୍ତ୍ତା ମୁହିଁ ଦିପଣ୍ଡକାଳିଅ ॥

ଅମୃତ ପ୍ରସାଦରେ କାହ୍ନଁକ ତୁମ୍ଭେ ପିବ । ଗୋପନଗ୍ର ଲୋକ ତୁମ୍ଭେ ଛତ୍ରିନ୍ଦ୍ରରେ ଥିବ । ୪୭ । ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ଘରକୁ ଚଳିଯାଅ । ଉପହାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣି ବେଗ କରି ଦଅ । ୪୮ । ଏହା ଶୁଣି ବାହାର ହୋଇଲେ ଗୋପବୃନ୍ଦ । ଆସ ଆସ ବୋଲି ଅଗେ ଚଢ଼ାଇଲେ ନନ୍ଦ । ୪୯ । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଉଆସକୁ ବେଗେ ଗଲେ ଚଳି । ଯେଉଁଥାର ଇଚ୍ଛାରେ ଯେ କରନ୍ତି ଭୂତକେଳି ॥ ଲକ୍ଷେଭାର ଲବଣୀ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଭଜା ଘଣ୍ଟା । ଲକ୍ଷେଭାର ଅମୃତମଣୋହି ଦବ୍ୟ ପିଠା । ୫୧ । ଖଣ୍ଡପାକ ନବାତ ଯୋଗାଡ଼ ଲକ୍ଷେ ଭାର । ଲକ୍ଷେ ଭାର ଦୁଧ ଛେନା ସର ଲକ୍ଷେ ଭାର । ୫୨ । ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷଭାର ଯେ ଗୋପାଳମାନେ ଘେନି । ସବୁ ସଞ୍ଜା ଯୋଗାଡ଼ ହୁଅଇଲେ ଘଇନି । ୫୦ । ଚନ୍ଦନ କସ୍ତୂରୀ ଭାର କେ କରିବ ମୂଲ୍ୟ । ଅଶୀ ଭାର କର୍ପୂର ପଞ୍ଚାଶ ଭାର ଫୁଲ । ୫୩ । ସୁନାବେଣ୍ଟ ଚାମର ଯେ ଅପୂର୍ବ ଆଲଟ । ଘରେ ଘରେ ହୁଆଇଲେ ଷୋଳସସ୍ର ଖଟ ॥ ଅପୂର୍ବ ଦାସୀଣୀ ଯେ ଶୃଙ୍ଗାରମାନ କରି । ଉଦଣ୍ଡ ଆଲଟ ପାଟଛତ୍ର-ମାନ ଧରି । ୫୫ । ଗୋପକ୍ରୀଡ଼ା ରସ ଏ ଅପୂର୍ବ ଭୂତକେଳି । ଅନ୍ତ କରି ନ ପାରିଲେ ଯାହା ବ୍ରହ୍ମା ଶୂଳୀ । ୫୭ । ମାନବ ହୋଇଣ ମୁଁ ତା ଜାଣିବଇଁ କାହିଁ । ବେଦରେ ବାଳୁତ ମୁଁ ଯେ ଅଜ୍ଞାନ ଅଟଇ ॥ ପାଠ ଶାଠ ନ ଜାଣଇଁ ମୂର୍ଖମତି ହିନା । ଜଗନ୍ନାଥ ଦୟା କଲେ ପୂର୍ବର ବାସନା । ୫୮ । ଦୀନବନ୍ଧୁ ଦୟାରୁ ଯେ କରଇ ପ୍ରକାଶ । ଭୂତକେଳି ଚରିତ କହଇ କୃଷ୍ଣ ଦାସ ।୫୯।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଯେ ଶୁଣିମା ଦିବ୍ୟଗୀତ । ପୁଣ ପରୀକ୍ଷିତେ ଯେ କହନ୍ତି ଶୁକଯତି । ୧ । ଉପହାର ସଜ କରି ବରଜପତି । ଚଳି-ଗଲେ ଗୋପାଳେ ଯେ କନ୍ଧେ ଭାର ଘେନି । ୨ । ଆଗରେ ଚଢ଼ାଉ ଯେ ଅଛନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରସେଣ । ଦୁଇ କ୍ରୋଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଲାଗିଛୁ

ଖାରମାନ ॥ ଏମନ୍ତେ ଭୂତ ନିକଟେ ହେଲେ ପରବେଶ । ଖାର
ତଳେ ଥୋଇ ଓଲଗିଲେ ବ୍ରଜଶିଷ୍ୟ । ୪ । ଭିତର ଅଗଣା କୋଠା
ପିଣ୍ଡା ହେଲ ଘଞ୍ଚା । ଉଆସକୁ ଲଗାଇ ଥୋଇଲେ। ସବୁ ସଞ୍ଚା । ୫ ।
ନନ୍ଦସୁତା ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଭୂତମଣି । ଭକ୍ଷବଣକୁ ଭୋଗ
ଦିଅଇଲୁ ଆଣି । ୬ । ପରବାର ଦେଖଣ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ପ୍ରଭୁ
ତୁମ୍ଭେ । ଥାଅ ଏବେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଚଳିଯିବୁଁ ଆମ୍ଭେ । ୭ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେହେଁ ଯିବ । ଭିକ୍ଷନ ପରେ
ଯାଇଁ ସ୍ୱଧାକୁ ଯେ ନେବ । ୮ । ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଚଳିଲେ ଆନନ୍ଦ-
ଚିତ୍ତ ହୋଇ । କାଖେ ହସ୍ତ ଦେଇ ଗଲେ ପଛଘଞ୍ଚା ଦେଇ । ୯ ।
ଉପହାର ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇ ବରଜସୁନ୍ଦରୀ । ଜୟ ଜୟ ଧ୍ୱନି କଲେ
ଅତି ଉଚ୍ଚଙ୍କର । ୧୦ । ଯେ ଯାହାର ମନ୍ଦିରେ ଗୋପାଳେ ଯାଇ
ମିଳି । କୃଷ୍ଣ ମୁଖ ଚାହିଁଣ ବୋଲନ୍ତି ନବବାଳୀ । ୧୧ । ସ୍ୱାଧିକା
ବୋଇଲେ ଏବେ କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା । ତୁମ୍ଭର ବୁଦ୍ଧିରେ ପ୍ରଭୁ
ନିଶ୍ଚୟେ ମରିବା । ୧୨ । ଏତେ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ତୁମ୍ଭେ ଅଣାଇଲ ହରି ।
ଦୁଷ୍ଟବୁଦ୍ଧି ଗଉଡ଼େ ଜାଣିଲେ ନିଶ୍ଚେ ମାରି । ୧୩ । ସଙ୍ଗତରେ
କେହି ନାହିଁ କାହାକୁ ଯେ ଦେବୁଁ । ଏହା କେ ଖାଇବ ନାଥ କି
ବୁଦ୍ଧି କରିବୁଁ । ୧୪ । କି କୂଟ କପଟ ତୋର ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ।
ଆଉ କେଉଁ କଉତୁକ ଦିଆଇବୁ ରହି । ୧୫ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ
ସଖି ହୋଇଲୁକି ବାଇ । ହସ୍ତର ମାଣିକ୍ୟ କି ପରକୁ ଯାଉଦେଇ ॥
ଖାଇବାର ପଦାର୍ଥ କାହାକୁ ଆମ୍ଭେ ଦେବୁଁ । ତୋତେ ମତେ
ଦୁହିଁଙ୍କି ଗୋ ନ ଅଣ୍ଟିବ ସବୁ । ୭ । ଏଥକୁ ଗୋ ଭ୍ରାନ୍ତ ତୁ ନ କର
ନବବାଳି । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ମୁଁ ଦେଇଯାରେ ଗିଳି । ୮ ।
ସ୍ୱାଧିକା ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଯଶୋଦାକୁମର । କେମନ୍ତେ ଖାଇବ
ନାଥ ମେତେ ଅଗୋଚର । ୧୯ । ପର୍ବତ ଆକାର ହୋଇ
ପଡ଼ିଅଛି ଯହିଁ । ଦୁଇ ଜଣଙ୍କରେ କେତେ ଖାଇବା ଗୋସାଇଁ ॥
ତାହା ଶୁଣି ସ୍ୱାଧ ।କୁ ବୋଲନ୍ତି ପଦ୍ମଆଖି । ଗରବଗଞ୍ଜନ ବାନା ଜାଣୁ

ହ ନା ସଖି । ୨୧ । ଏ ଛାର କଥାକୁ ହସଁ। ଡ଼ରୁ ଗୋ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମୋ ଗର୍ଭରେ ଅଛୁ ପୂରି । ୨୨ । ରାଧିକା
ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ମଦନମୋହନ । ମିଛକଥା କହୁଲେ କି
ପ୍ରତେ ଯିବ ମନ । ୨୩ । ଏକ ଘର ମଧ୍ୟରେ ରହୁଛ ବଂଶୀଧର ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତୁମ୍ଭେ ରଖିଛ କାହିଁର । ୨୪ । ମୁରଲୀ ଗୋଟିଏ
ଧରି ବାଉଥାଅ ଛାଣି । ଗୋପୀଙ୍କି ଭଣ୍ଡିଲ ପ୍ରାୟେ ମୋତେ ଅଛ
ଜାଣି । ୨୫ । ନଚାଇ ରଚାଇ ତାଙ୍କୁ ବବୁଥାଅ ଯେବେ । ମାୟା-
ଧର ପୁରୁଷ ଯେ ମିଳୁଅଛି ସବେ । ୨୬ । ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଭଣ୍ଡିଲ ଯେ
କାଷ୍ଟପଣ କରି । ମିଛେହେଁ ବୋଇଲ ମୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପାରେଧରି । ୨୭ ।
ଭୟ ପାଇ ଗରୁଡ଼େ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କଲେ ସେବା । ସୋହ୍ନପର କରଣ
ଯେ ମୋତେ ଭଣ୍ଡ ଅବା । ୨୮ । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ମୋତେ
ଭଣ୍ଡିବ ଯେ ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଚତୁର ଅଟଇ ପ୍ରଭୁ ମୁହିଁ । ୨୯ ।
ନଖ ମୁଖ ନାସିକା କୋମଳ ଭୁଜଦଣ୍ଡ । ତୁମ୍ଭେ କେମନ୍ତେ ବହୁଛ
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ । ୩୦ । ବାଳକ କ୍ରମର ତୁମ୍ଭେ ବ୍ୟବହାରେ ହୁନ୍ଦୀ ।
ବାଳପୁଅ ମାଇଲେ ଘରକୁ ଯାଅ କାନ୍ଦି । ୩୧ । ଉମ୍ଭ ହୋଇ
ଛୁଅଲୁ ଯେ ଭଣ୍ଡି ଲୋଡ଼ ମନ । କାଲ ପ୍ରାଏ ମଣଇଁ ତୁମ୍ଭର ଜନ୍ମ-
ଦନ । ୩୨ । କୋଳରେ ବସାଇ ଯେ ଖୁଆଇଁ ଦୁଧ ଗୋଟି ।
ଲୁଗାପିନ୍ଧି ନ ଆସେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପରିପାଟୀ । ଶେଷ ହୋଇ ଅଛୁ ତୁମ୍ଭ
ଦେହଗୋଟି ଯହିଁ । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡେ ସଞ୍ଚରିଛ କାହିଁ । ୩୪ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ରାଧା ନ ଜାଣୁ ଗୋ କିଛି । କୋଟିଏ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମୋ ଗର୍ଭରେ ଲୁଚିଅଛି । ୩୫ । ମିଛ ମଣି ରମଣି ଗୋ ନ
ହୁଅ ବିମୁଖ । ପାଟି ବିସ୍ତାରିଣ ଦେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦେଖ । ୩୬ ।
ଛଳ ନୟନେ ତୁ ଗୋ ଚାହାଁ ସର୍ଗାଭୁଣି । ସତ ମିଛ ହୋଇଲେ
ବୁଝିବୁ ଏହୁକ୍ଷଣି । ଆମ୍ଭର ବଚନ ଯେବେ କଲୁ ଅପରତେ ।
ଗରବଗଞ୍ଜନ ବାନା ଦେଖାଇବ ତୋତେ । ୩୭ । ରାଧିକା
ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ସେନ ମୋର ସେବା । ମୁଖ ବିସ୍ତାରିଣ ହଅ କି

ଦେଖଇ ଅବା । ୪୦ । ଦେଖିଲେ ମୁଁ ପ୍ରତେଯିବ ଶୁଣ ନନ୍ଦ ବଳା ।
ସତ ଯେ ଶୁକଳ ପ୍ରଭୁ ମିଛ ଅଟେ କଳା । ୪୧ । ଏହା ଶୁଣି ହରଷ
ହୋଇଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ । ପାଦ୍ଧ ବସାଇଲେ ପ୍ରଭୁ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଯାଏ ॥
ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ସହିତେ ପାତାଳ ପୁର ପୋଡ଼ି । ଏତେ କହି ବୋଇଲେ
ଭୁ ଶୁଣ ରେ ବହ୍ମୋଷ୍ଟି । ୪୩ । କହୁଛୁ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ପଦ୍
ଆଖି । ଗୃଧ୍ରକାକୁ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଦେଖ ପ୍ରାଣସଖି । ୪୪ । ସାମାନ୍ୟ
ଉଦରେ ଯେ ବସ୍ତାରଅଛୁ ହେଲେ । ହ ହ ଅଛୁ ଭଲ କରି ଗୃଧ୍ରୁଁ
ହ ନା ଡୋଳେ । ୪୫ । ତାହା ଶୁଣି ଗୃଧ୍ରକା ଉଠିଲେ ସ୍ଥିର
ହୋଇ । ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଉଦରକୁ ଦେଖିଲେକ ଅନାଇଁ । ୪୬ । ଅଛଣସ୍ତ
ଗମ୍ଭୀର ଅଟଇ ଯେତେ ମୋଟା । ପ୍ରଥମେ ଦେଖିଲ ଯେ ସମୁଦ୍ର ସାତ
ଗୋଟା । ୪୭ । ଦ୍ୱିତୀୟେ ଦେଖିଲ ଭସ୍ମଙ୍କର ମେଘମାଳ । ଗଡ଼ଦଗ
ଆଚ୍ଛାଦ କରୁଛନ୍ତି ଜଳ । ୪୮ । କେବଣ ସ୍ଥାନରେ ଅଗ୍ନି ହକ-
ଟ୍ଟାଳ ଗର୍ଜେ । ପବନ ହସାଟେ କାହିଁ ମେରୁ ଗିରି ଭାଜେ । ୪୯ ।
ଦେଉଳ ମଣ୍ଡପ କାହିଁ ଦିବ୍ୟ ଛମୁଣ୍ଡିଆ । ଜଗତୀ ଅଟ୍ଟାଳି କାହିଁ
ମେଢ଼ ଯେ ମଣ୍ଡୁଆ । ୫୦ । କେଉଁଠରେ ଅପୂର୍ବ ପୋଖରୀ ଅଛୁ
ହୋଇ । କେଉଁଠାର ନଦୀମାନେ ଯାଉଛନ୍ତି ବହି । ୫୧ ।
କେବଣ ସ୍ଥାନରେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛନ୍ତି ମାଲ । କେଉଁଠାରେ ଚରୁଛନ୍ତି
ଗୋଧନର ପଲ । ୫୨ । କେଉଁଠାରେ ଭିକ୍ଷୁକ ଗୃଉଲ ଭିକ୍ଷା
ମାଗି । କେଉଁଠାରେ ଯୋଗିମାନେ ବସିଛନ୍ତି ଜାଗି । ୫୩ ।
କେଉଁଠାରେ ବଣ ସବୁ ହୋଇଅଛୁ ଗୋପ୍ୟ । କେଉଁଠାରେ
ଋଷିମାନେ କରୁଛନ୍ତି ତପ । ୫୪ । କେବଣ ସ୍ଥାନରେ ବସ୍ତୁ
ପୁରାଣ ବଖାଣ । କେଉଁଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଢ଼ନ୍ତି ବେଦଶାସ୍ତ୍ର । ୫୫ ।
ସାଧୁଜନ କେଉଁଠାରେ ହକା ହଣା ଧନ । କେଉଁଠାରେ ବସିଛୁ
ଅପୂର୍ବ ହାଟମାନ । ୫୬ । କେଉଁଠାରେ ହେଉଅଛୁ କୀର୍ତ୍ତନର
ରଙ୍ଗ । କେଉଁଠାରେ ପୂର୍ତ୍ତିଣ ଦେଖଇ ଶମ୍ଭୁଲିଙ୍ଗ । କେଉଁ-
ଠାରେ ହରିବଂଶ ଭାରତ ପୁରାଣ । କେଉଁଠାରେ ହେଉଅଛୁ

ଭାରତ ବଖାଣ । ୫୮ । କେବଣ ସ୍ଥାନରେ ତହିଁ ବୈକୁଣ୍ଠ ଯେ ଦଶି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କୋଳେ ଧରି ମାଏ ଛନ୍ତି ବସି । ୫୯ । କେଉଁଠାରେ ମୀନରୂପ ଧରି ରତ୍ନଧର । ଶଙ୍ଖାସୁର ମାରୁଛନ୍ତି ସମୁଦ୍ର ଭିତର । ୬୦ । କେଉଁଠାରେ କୂର୍ମରୂପ ଧରି ଭାବଗ୍ରାହୀ । ନବଖଣ୍ଡ ମେଦିନୀ ପିଠିରେ ଛନ୍ତି ବହି । ୬୧ । କେଉଁଠାରେ ବରାହ ରୂପରେଛନ୍ତି ହରି । ନବଖଣ୍ଡ ମେଦିନୀ ଦନ୍ତରେ ଛନ୍ତି ଧରି । ୬୨ । ନୃସିଂହମୂରତି ହୋଇ କେବଣ ସ୍ଥାନରେ । ହିରଣ୍ୟକୁ ବିଦାରି ଅଛନ୍ତି ଜାନୁପରେ । ୬୩ । ବାମନମୂରତିପ୍ରଭୁ ବିଷ୍ଣୁ ତେଜୋମୟେ । ପାତାଳକୁ ବଳିକି ଚାପନ୍ତି ଧରି ପାଏ । ୬୪ । କେଉଁଠାରେ ପର୍ଶୁରାମ ହୋଇଣ ଯେ ଦେଈ । ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଗଲାବେଳେ ଓଗାଳନ୍ତି ବାଟ । ୬୫ । କେଉଁଠାରେ ରଘୁନାଥ ଆମଙ୍କ କୋଦଣ୍ଡ । ଘୋରଯୁଦ୍ଧେ କାଟୁଛନ୍ତି ଦଶଶିର ମୁଣ୍ଡ । ୬୬ । କେଉଁଠାରେ ନନ୍ଦଘରେ ଅବତାର ହରି । ଯଶୋଦା କୋଳରେ ବସିଛନ୍ତି ବନମାଳୀ । ୬୭ । କେଉଁଠାରେ କଳକିମୂରତି ଧରି ଉଭା । ବୌଦ୍ଧରୂପେ ବୌଦ୍ଧଖଣ୍ଡା ଦିଶୁଅଛୁ ଶୋଭା ॥ କେଉଁଠାରେ ମାଳଫିରୂପେଣ ଜଗନ୍ନାଥ । ଧରିଅଛନ୍ତି ବଇଲୋଚନ କାନ୍ତି ହସ୍ତ । ୬୯ । କେଉଁଠାରେ ବିଷ୍ଣୁରୂପେ ଧରିଛନ୍ତି ମୁନି । ମହାଯଜ୍ଞ କରୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସେନି । ୭୦ । କେଉଁଠାରେ ବିସ୍ତାର କରିଣ ଭୁଜଦଣ୍ଡ । ଓଟାରିଣ ଭାଙ୍ଗୁଛନ୍ତି ଶିବଙ୍କ କୋଦଣ୍ଡ । ୭୧ । କେଉଁଠାରେ ଶ୍ରୀରାମ ମୂରତି ଧରି ଉଭା । କେଉଁଠାରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଯେ ହେଉଛନ୍ତି ବିଭା । ୭୨ । କେଉଁଠାରେ ବନବାସ ଜଗତ କରତା । କେଉଁଠାରେ ମୁନିମାନେ ଧରିଛନ୍ତି ଛତା । ୭୩ । କେଉଁଠାରେ କୌଶଲ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି କୋହ । କେଉଁଠାରେ ଦଶରଥ ଛାଡୁଛନ୍ତି ଦେହ । ୭୪ । କେଉଁଠାରେ ମାୟାମୃଗ ମାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛି । କେଉଁଠାରେ ସୀତାକୁ ଯେ ରାବଣ ନେଉଛି । ୭୫ । କେଉଁଠାରେ ଗଜକୁ ଭିତାରେ ପୀତବାସ । ରନ୍ତ ପେଷି କୁମ୍ଭୀରକୁ କରୁଛନ୍ତି

ନାଶ ।୭୬। କେଉଁଠାରେ ଶୂନ୍ୟରୂପ ହୋଇଛୁ ଭଆଣ । ଉନ୍ମ-ମାଳୁ ବେଢ଼ିଣ ଉଦୟ ଭାସ୍କରେ ।୭୭। କେଉଁଠାରେ ଅମର-ମଣ୍ଡଳ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ । ସୁଧର୍ମାସଭାରେ ଯେ ସମସ୍ତେ ଛନ୍ତି ବସି ।୭୮। ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କୁବେର ବରୁଣ ବିଶ୍ୱକର୍ମା । କେଉଁଠାରେ ସ୍ତୁତି କରୁଛନ୍ତି ବେଦବ୍ରହ୍ମା ।୭୯। କେଉଁଠାରେ ବଟପତ୍ରେ ଶୋଇଛନ୍ତି ହରି । ମାର୍କଣ୍ଡ ଋଷିଙ୍କି ଗର୍ଭରେ ଛନ୍ତି ଧରି ।୮୦। ବିଶ୍ୱରୂପ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଛୁ କେଉଁଠାରେ । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଛୁ ଗର୍ଭ-ଭିତରେ ।୮୧। କେଉଁଠାରେ ସୁରପତି ସଙ୍ଗେ ବନମାଳୀ । ବାମକରେ ମନ୍ଦରପର୍ବତ ଛନ୍ତି ତୋଳି ।୮୨। କେଉଁଠାରେ କଦମ୍ବମୂଳରେ ବଜେ କାହ୍ନୁ । ତ୍ରିଭଙ୍ଗମୂରତି ଧରି ବାଉଛନ୍ତି ବେଣୁ ।୮୩। କେଉଁଠାରେ ଗୋପୀଙ୍କି ଓଗାଳିଛନ୍ତି ବାଟ । ପିଙ୍ଗଳ ପଣନ୍ତି ଧରି ମାଗୁଛନ୍ତି ଘାଟ ।୮୪। କେଉଁଠାରେ ବହୁଛୁ ଯମୁନା ନଦୀଜଳ । କେଉଁଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରନ୍ତି ନାବଖେଳ ।୮୫। କେଉଁଠାରେ ବସ୍ତ୍ରହରିଛନ୍ତି ଗୋପୀନାଥ । କେଶିର ଗର୍ଭରେ ନେଇ କରୁଛନ୍ତି ହସ୍ତ ।୮୬। କେଉଁଠାରେ ବୃନ୍ଦାବନେ ବଜେ ବନମାଳୀ । ମୁଖବାଟେ ବ୍ରହ୍ମଅଗ୍ନି ଦେଉଛନ୍ତି ଟେଳି ।୮୭। କେଉଁଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଳୁଢ଼ଶାଳେ ରହୁ । କ୍ଷୀରପାନେ ପୂତନାର ପ୍ରାଣ କଳାଶଇ ।୮୮। କେଉଁଠାରେ ଶକଟ ତଳରେ ନନ୍ଦନନ । ଗେଲେ ଭାଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗୁଛନ୍ତି ଜାମଳାର୍ଜ୍ଜୁନ ।୮୯। କେଉଁଠାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଦନ ଖେଦନ୍ତରେ । ସ୍ୱଅଧିକାର ଚରଣ ଯେ ଧରିଛନ୍ତି କରେ ।୯୦। ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଯେଣ କାହ୍ନୁ ବନଭୋଜି କରି । କେଉଁଠାରେ ବ୍ରହ୍ମା ବତ୍ସା ନେଉଛନ୍ତି ହରି ।୯୧। ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ କଶ୍ମଳଇ କାହ୍ନୁ । କେଉଁଠାରେ ଶୋଇଛନ୍ତି ଚତୁର୍ଭୁଜ ହୋଇ ।୯୨। କେଉଁଠାରେ କମଳ ତୋଳନ୍ତି ନନ୍ଦସୁତ । ଚରଣେ କଠ'ହ୍ଣ ମାଡ଼ କରୁଛନ୍ତି ନାଥ ।୯୩। ବିଶ୍ୱରୂପ କାଯ୍ୟା ବଢ଼ାଇଲେ ନନ୍ଦବତ୍ସ । କୋଟି କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗର୍ଭରେ

ପୂରିଅଛୁ । ୯୪ । ତାହା ଦେଖି ରାଧିକା ଯେ ହୋଇଲେ କାତର । ମହାଭୟ ପାଇଣ କମ୍ପିଲେ ଥରହର । ୯୫ । ବଳ ବୀର୍ଯ୍ୟ ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଶରୀରୁଁ ଗଲା ଛୁଟି । ଚକ୍ଷୁବୁଜିଣ ପଡ଼ିଲେ ଧରଣୀରେ ଲୋଟି । ୯୬ । ବିଶ୍ୱରୂପ ଦେଖିଣ ପଡ଼ିଲେ ମହୀଭାଗେ । ହତଜ୍ଞାନ ହୋଇଲେ ଚେତନା ନାହିଁ ଅଙ୍ଗେ । ୯୭ । ତାହା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ଯେ ବାଧା । ମରିଯାଇ ଅଛି ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭୀ ମୋ ରାଧା । ୯୮ । ଏତେକ ବିଚାରି ମନେ ମନେ ଜଗବନ୍ଧୁ । ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମା ମୂରତି ଧଇଲେ କୃପାସିନ୍ଧୁ । ୯୯ । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଧରି ହୋଇଥିଲେ ମୋଟ । ସେହିକ୍ଷଣି ସେ ରୂପ ତେଜିଲେ ବିଶ୍ୱକୂଟ । ୧୦୦ । ମୋହନମୁରଲି ଗୋଟି ଧରି ପଦ୍ମଆଖି । ରାଧିକାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣ ପ୍ରାଣସଖି । ୧୦୧ । ଆମ୍ଭେ ବିଶ୍ୱ ହୋଇଥିଲେ ଭୟ ଗୋ ନ ପାଅ । କେତେବେଳେ ଯାଏ ଗୋ ଅଛିଲେ ନିଦ୍ରା ଯାଅ । ୧୦୨ । ତାହା ଶୁଣି ରାଧିକା ଯେ ଉଠିଲେ ତରାସି । ମୋହନ ରୂପକୁ ଚାହିଁ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ହସି । ୧୦୩ । ବିଶ୍ୱକାୟା ଲୁଚାଇ ବୋଲନ୍ତି ଚକ୍ରପାଣି । ଦେଖିଲାର କଥା ପାଶୋରିଲୁ ଗୋପାଳୁଣୀ । ୧୦୪ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଯୋଗନିଦ୍ରା । ଏହିକ୍ଷଣି ପ୍ରଭୁ ମୁଁ ଯେ ପାଇଥିଲି ନିଦ୍ରା । ୧୦୫ । ସ୍ୱପନେ ତ ଏମନ୍ତ ଦେଖିଲି ନନ୍ଦବଂଶି । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତୁମ୍ଭ ଗର୍ଭେ ପୂରିଅଛୁ । ୧୦୬ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ରାଧା କିଛିହିଁ ନ ଜାଣୁ । ଆମ୍ଭର କହିଲାକୁ ମିଛ ପ୍ରାୟେ ମଣୁ । ଏହିକ୍ଷଣି ଗର୍ବି ମୁଁ ଯେ ବିସ୍ତାରିବି ଯେବେ । ଗୋପାଳଙ୍କ ଯୋଗାଡ଼ି ସେ ନ ଅଣ୍ଟିବ ତେବେ । ୧୦୮ । ଏଥି ତୁମ୍ଭେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଥାଅ ନବବାଳୀ । କ୍ଷଣକେ ଭିତରେ ମୁଁ ଯେ ସବୁ ଦେବି ଟିଳି । ୧୦୯ । ବିଶ୍ୱମାୟା ଭିଆଇ ଅଛନ୍ତି ନରହରି । ଅଭେଦ କଥାକୁ କେ ପାରିବ ଭେଦ କରି । ୧୧୦ । ରାଧିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦୟାନିଧି । ସତ ପ୍ରାୟେ ମୁଁ ମଣଇ ସ୍ୱପନର ବିଧି । ୧୧୧ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଅଗୋ ଶୁଣ ନବବାଳା ।

ବୁଝାଇ କହିଲେ ତୁ ଭାବରେ ହେଉ ଭୋଳା ।୧୧୨। ଏହି
ବିଶ୍ୱରୂପ ବ୍ରହ୍ମା ନ ପାରଇ ଦେଖି । ତାହା ତୁ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦେଖିଲୁ
ଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ।୧୧୩। ବିଶ୍ୱରୂପ ଦେଖି ତୁ ଗୋ ମୋହ ଗଲୁ
ଯେଣୁ । ସତେହେଁ ଦେଖିଲେ ତୁ ସ୍ୱପନ ପ୍ରତ୍ୟେ ମଣୁ ।୧୧୪।
ରାଧିକା ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରତ୍ୟହେ ଦେଖିଲି । ଏତେବଡ଼ ପ୍ରଭୁ
ବୋଲି ଏବେ ମୁଁ ଜାଣିଲି ।୧୧୫। ଏତେ ବୋଲି ମଉନ ହୋ-
ଇଲେ ଭାବବତୀ । ମନେ ମନେ ବିଚାର କରନ୍ତି ଶିରୀପତି ।୧୧୬॥
ଅନ୍ତର୍ଗତେ ବିଚାର କରନ୍ତି ଭାବଗ୍ରାହୀ । ଗୋପକ୍ରୀଡ଼ା କରିବା ଯେ
ଗୋପୀମାନ ସାଇ ।୧୧୭। ଯେଉଁ ବୃନ୍ଦାବନେ ସର୍ବ ଗୋପୀଙ୍କର
ମେଳି । ତନ୍ଦନ ଯାଏ ତହିଁ କରିବା ଯେ କେଳି ।୧୧୮। ଅଷ୍ଟ
ବେତାଳଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଭଗବାନ । ବୃନ୍ଦାବନେ ଥୁଅ ନେଇ
ଉପହାରମାନ ।୧୧୯। ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଅଷ୍ଟ ଯେ ବେତାଳ ।
ଉପହାର ଦ୍ରବ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନେ କଲେ ଠୁଳ ॥ ରାଧିକାର କର ଧରି
ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ । କଦମ୍ବମୂଳରେ ପ୍ରଭୁ ବିଜେ କଲେ ଯାଇଁ ।୧୨୦।
ଅପୂର୍ବ ବିରହ ବେଣୁ ବାମକରେ ଧରି । ସ୍ଥିରକରି ବାଇଲେ
ଗୋପୀଙ୍କ ନାମ ଧରି ।୧୨୧। ଘନ ଘନ ଶୁଭୁଅଛି ମୁରଲୀର
ଧ୍ୱନି । ଶୁଣିକରି ଉଚ୍ଚାଟ ହୋଇଲେ ଗୋପାଳୁଣୀ ॥ ଜାତି କୁଳ
କୁଟୁମ୍ବ ଛାଡିଲେ ସବୁ ଲଜ୍ଜା । ଘର ବର ସମ୍ପତ୍ତେ ସକଳ କଲେ
ତେଜ୍ୟା ।୧୨୪। ଘରେ ଥାଇ ଉଚ୍ଚାଟ ହୋଇଲେ ଗୋପବାଳୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସନ୍ନିଧେ ଯାଇଁ ବୃନ୍ଦାବନେ ମିଳି ।୧୨୫। ବିଶ୍ୱମାୟା
ଭିଆଇ ଅଛନ୍ତି ନନ୍ଦକାହ୍ନୁ । ସେଠାବରେ ରାଧିକାକୁ ଶୁଭୁନାହିଁ
ବେଣୁ ।୧୨୬। ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲମାୟା କରିଛନ୍ତି ଭାବଗ୍ରାହୀ । ଗୋପୀ-
ଙ୍କର ଆସିବା ରାଧିକା ନ ଜାଣଇ ।୧୨୭। ଯୁବତୀଙ୍କି ତହିଁ ଆଜ୍ଞା
ଦେଲେ ଚକ୍ରଧର । ଯେ ଯାହା ଇଚ୍ଛାରେ ଏ ଭୋଗକୁ କୂର କର
।୧୨୮। ତନ୍ଦନ ଯାଏ ତୁମ୍ଭେ ଅଛୁଥିବ ବାଳୀ । ନାନା ଭୋଗ
ଭୁଞ୍ଜିବା କରିବା ରସକେଳି ।୧୨୯। ଗୋପୀଏ ବୋଇଲେ

ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଭଗବାନ । ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଆସିବୁଁ ବହନ ॥
ଏଥିଁ ଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣ ଭବ୍ୟ ଶ୍ରୀତ । କ୍ଷଣକେ ହୋଇଲେ
ପ୍ରଭୁ ଅନନ୍ତମୂରତି । ୧୩୧ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋପୀ ସମସ୍ତେ
ମିଳିଲେ । ହରିଭଙ୍ଗିମା ଗୋପୀନାଥ ଗୋପକ୍ରୀଡ଼ା କଲେ । ୧୩୨ ।
ଏହି ରୂପେ ଗୋପୀଙ୍କି ରମିଲେ ଭଗବାନ । ଏ ମାୟା ନ ଜାଣେ
ସ୍ୱଧା ଭାବଭୋଳେ ମାତ୍ର । ୧୩୩ । ଗୋପକ୍ରୀଡ଼ା ବିନୋଦ ସାରିଣ
ଚକ୍ରଧର । ଗୋପୀଙ୍କି ବୋଇଲେ ଯାଅ ଯେ ଯାହାର ପୁର । ୧୩୪ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ବାହାର ହୋଇଲେ ଗୋପବାଳୀ । ଯେ ଯାହା ମନ୍ଦି-
ରେ ଯାଇଁ ସମସ୍ତେହେଁ ମିଳି । ୧୩୫ । ସ୍ୱାଧିକାକୁ ଘେନିଣ ରସିକ
ଚୂଡ଼ାମଣି । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣାପୁରକୁ ଆଇଲେ ଚକ୍ରପାଣି । ୧୩୬ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବୋଲେ ନବବାଳୀ । ଏବେ ତୁମ୍ଭ ମନ୍ଦିରକୁ
ଯାଅ ବନମାଳୀ ॥ ଏତେ ମାଧ୍ୟ ମାଗୁଅଛି ଶୁଣ ନନ୍ଦସୁଅ । ସୁମରିଲେ
ଦେଖିବ ତୁମ୍ଭର ଚନ୍ଦ୍ରମୁହଁ । ୧୩୮ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସଖି
ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । ତୋର ମୋର ଏକଆତ୍ମା ନାହିଁ ଭିନାଭିନ୍ନ ॥
ଏତେ ବୋଲି ସ୍ୱାଧିକାକୁ ଛାଡ଼ି ଜଗବନ୍ଧୁ । ନନ୍ଦମନ୍ଦିରକୁ ବିଜେ
କଲେ କୃପାସିନ୍ଧୁ । ୧୪୦ । ମାୟାକୁମରକୁ ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ
କଲେ । ସ୍ଥିର ହୋଇ ବଳରାମ କୋଳରେ ଶୋଇଲେ । ୧୪୧ ।
ଏଥି ଅନନ୍ତରେ ଚଇତି ରଜନୀ ପାହିଲା । ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ଶୁଣିଣ କୁକ୍କୁଟ
ରାବ ଦେଲା । ୧୪୨ । ସମସ୍ତ ଗୋପାଳମାନେ ଏକତ୍ରୁଣ ହୋଇ ।
ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ତୁଆସେ ମିଳିଲେ ସର୍ବେ ଯାଇଁ । ୧୪୩ । କବାଟ-
ଫଳଣୀ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଅଛି ଖସି । ଶଶିମୁଖୀ ସ୍ୱାଧିକା ପଲଙ୍କେ ଅଛି
ବସି । ୧୪୪ । ତାହା ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଉସତ ହୋଇଲା ; ସ୍ୱାଧି-
କାକୁ ଘେନିଣ ଅନେକ ଶୋକ କଲା ॥ ସ୍ୱାଧିକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭ
ବ୍ରତର ପ୍ରସାଦେ । ଦ୍ୟୂତର ଦାଉରୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚିଲି ଅପ୍ରମାଦେ ॥
ଶୋଇଥିଲି ଭିତରେ କବାଟମାନ ପାଡ଼ି । ଘରେ ପଶି ଭୂତ
ମୋତେ ବସିଲା ଯେ ମାଡ଼ି । ୧୪୬ । ଘୋରରଡ଼ି ଦେଇ ଯାହିଁ

ଗର୍ଜ୍ଜନ ଛଡ଼ଲ । ମହାଭୟ ପାଇ ଆମ୍ଭ ଆକାଶେ ଉଡ଼ଲ । ୪୯ ।
ହତଜ୍ଞାନ ହୋଇ ମୁଁ ପଡ଼ଲ ମୂର୍ଚ୍ଛା ଯାଇଁ । ଭିଷ୍ମାପ ମାଧବ
ଥିଲା କିଛୁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ୧୫୦ । ଏମନେକ ବଚନ କହନ୍ତେ
ନବବାଳୀ । ନନ୍ଦସୁତ ସଙ୍ଗତେ ସମସ୍ତେ ଯାଇଁ ମିଳି ॥ ଗୋପ-
ନଗରଯାକ ଯେ ଶୁଭିଲା ଚହଳ । ସ୍ୱଧିକା ବର୍ତ୍ତିଲା ଆଜ ବାହୁଗଲା
ଗୋଳ । ୧୫୨ । ମୁହୂମୁହୀ ଜଣାଇଲା ସ୍ୱଣୀଙ୍କର ପାଶ । ସ୍ୱଧିକାଲୁ
ଦେଖିବ ବହନ ହୋଇ ଆସ । '୫୩ । ମଣ୍ଡଳ ଆକାର ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଗୋପାଳ । ମଲାପ୍ରାଣୀ ଲେଉଟି ବର୍ତ୍ତିଲା ଅରବେଳ ॥
ତାହା ଶୁଣି ଯଶୋବନ୍ତୀ ଅସନ ଉପେକ୍ଷି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ
ମାଏ ଆମ୍ଭେ ଯିବୁଁ ଦେଖି । ୧୫୫ । ବିପରୀତ କଥା ଅମ୍ଭେ
ଦେଖିବୁଁ ଅଦ୍ଭୁତ । କେଉଁଠାରେ ମୋ ମାଇଁଙ୍କ ଲଗିଥିଲା ଭୂତ ॥
ବଳରାମ ବୋଇଲେହେଁ ଆମ୍ଭେ ଦେଖି ଯିବୁଁ । କେଉଁଭାଇ ଆମ୍ଭେ
ଯାଇ ମାଇଁଙ୍କି ଦେଖିବୁଁ ॥ ଏତେ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଧାଇଁଲେ
ଅଭ ଶରେ । କେଉଁଭାଇ ଧଇଲେ ଯଶୋଦା କେଉଁକରେ । ୧୫୬ ।
କଉତୁକେ ବିଜୟ ସେ କଲେ ହୃଷୀକେଶ । ସ୍ୱଧିକା ମନ୍ଦିରେ
ଯାଇଁ ହେଲେ ପରବେଶ । ୧୫୯ । ରତ୍ନଖଟ୍ଟପରେ ବସିଥିଲେ
ସୁଭ୍ରକେଶୀ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦୃଷ୍ଟିଣ ଅଳପ ଦେଲେ ହସି । '୬୦ ।
ସ୍ୱଧିକା ବୋଇଲେ ହଟ୍ଟନାଗରଙ୍କ ଶୁଭୁ । କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ପ୍ରଭୁ
କେତେରୂପ ଧରୁ । '୬୧ । ଅନେକ ମୂରତ୍ତି କାୟା କେ ପାରିବ
ଜାଣି । ଅନନ୍ତ ପୁରୁଷ ଭୁ ଜଗତ ଶିରୋମଣି । '୬୨ । କେତେ-
ବେଳେ ଧରିଥିଲ ବିଷ୍ଣୁ ମାୟା ଗୋଟି । ଏତେବେଳେ ଧରିଅଛ
ହିରଣ୍ମୟୀମୂରତି । ୧୬୩ । ଏସନ ବୋଇଣ ସ୍ତୁତି କଲେ ନବବାଳୀ ।
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀଠାକୁର ଜାଣିଲେ ମନେ ଭଲି । ୧୬୪ । ହସ ହସ
ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ମାତାଙ୍କୁ ଛଡ଼ିଲେ । ସ୍ୱଧିକାର ଗଳା ଧରି ଲକ୍ଷିଣ
ପଡ଼ିଲେ । ୧୬୫ । କୋଳରେ ବସିଣ ପୁଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଅନନ୍ତ ।
କେଉଁଠାରେ ମାଇଁ ତୋତେ ଲାଗିଥିଲା ଭୂତ । ୬୬ । ବିପରୀତ

କଥା ଆମ୍ଭେ ଶୁଣି ନେଉଥାଉ । ଗର୍ଭିଣୀ ଭିତରେ ଆମ୍ଭେ ଲୁଚି-
ଥିଲୁ ଯାଇଁ । ୬୭ । ସ୍ୱପ୍ନକା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କହୁ ଅଛ
ଯାହା । ବେଭାରେ ଡରୁଥା ବୋଲ ଜାଣଇଁ ମୁଁ ତାହା । ୬୮ ।
ଏହା ଶୁଣି ସ୍ୱଧାଲୁ ବୋଲନ୍ତି ପଦ୍ମମୁଖୀ । ପଲଙ୍କରୁ ଉଠି ମାଇଁ
ମୋତେ କର କାଖ । ୬୯ । ତୁ ଯେବେ ବର୍ତ୍ତିଲୁ ଗୋ ସବୁହିଁ
ହେଲ ଭଲ । ଘରେ ସ୍ୱର୍ପ୍ପା ବସିଥିବା ବାହାରକୁ ଚଲ । ୭୦ ।
ତାହା ଶୁଣି ବହନ ଉଠିଲେ ନବବାଳୀ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କାଖ କରି
ବାହାରକୁ ଚଳି । ୭୧ । ସମସ୍ତେହିଁ ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ୱଧା-
ରୂପ । ଛୁଟିଗଲା କୋଟିଏ ଜନ୍ମର ମହାପାପ । ୭୨ । ଚଳିଲେ
ଗୋପାଳ ଯୋଏ ଯେ ଯାହାର ଘର । ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ପାଛେଟି ଅଇଲା
ଝଣ୍ଡେଦୂର । ୭୩ । ସରିଲା ଏ ଭୂତକେଳି ଦ୍ୱିପଦୀତ ସନ୍ଧ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ ତଳେ ଦୀନକୃଷ୍ଣ ବନ୍ଧ । ୭୪ । ହିପୁରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଅଛି ଯାହାଙ୍କ ଚରଣ । ସେହି ପଦ୍ମପାଦତଳେ ପଶିଲି ଶରଣ । ୭୫ ।

ସମାପ୍ତ

